

ABONAMENTUL

pe un an . 28 Cor.

pe un jum. . 14 "

pe o lună . 2:40 "

pe un zi pentru Ro-

mania și străinătate pe

an 40 franci.

pe un an pentru oraș și

comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la admnistr
trație.

Mulțămite publice și Loc de
schis costă fiecare ștr 20 fil.
Manuscripte nu să îna-
polază.

Maghiarizarea armatei.

Suntem obișnuiți să vedem discuțându-se la noi toate problemele politice cu o superficialitate stearpă. Gândirea noastră politică nu e fecundată de pregătiri temeinice și de studii serioase de amănunt asupra fiecărei chestiuni ce se ivește în politica actuală. Trecem peste toate cu o adorabilă inocență în materie, și-acolo unde gândirea critică și originalitatea nu ne ajută, alergăm la veșnicul subterfugiu al frazei. E o haină largă asta în care se pare că se îmbracă o idee, pe când în realitate sub faldurile ei maiestose se ascunde — golul și lipsa oricărei idei precise, agonisite prin muncă intelectuală serioasă. E un sat fără câni, câmpul asta de discuții politice la noi. Orice nulitate își poate debita frazele în locurile comune ale politiceii de cafeenea și e admirată de mulțime. Alături de câte-o minută floare, ce-i drept foarte rară, rădărită din sera unei culturi serioase, înfloreste în dragă voie polomida și bălăriile îneacă orice plantă de soi. Le spunem acestea toate, pentru că ne răsrim în fața unor probleme politice importante cari reclamă pregătire și analiză de amănunte. Cea mai apropiată din ele este reforma militară. În pararență proiectul acesta atinge în măsură neînsemnată interesele no-

stre. S'ar crede că singurul lucru ce s'ar putea spune din punctul nostru de vedere cu prilejul acestui proiect e că, reducerea serviciului militar la infanterie și artilerie (căci la cavalerie și marină se menține vechea stare) reprezintă un mare câștig pentru poporul nostru.

Câștigul acesta e însă numai aparent, deoarece prin urcarea contingentului anual de recruți cu 50%, dela 103.000 la 159.000, un număr mult mai mare de Români vor fi înrolați în conformitate. Dacă prin urmare numărul anilor va scădea, pentru fiecare în parte dintre înrolați, poporul în totalitatea lui va pierde acelaș număr de ani de muncă, aceiaș cantitate de brațe câștigătoare, ca și până acuma. La pierderea asta în economia națională a poporului întreg se va mai adauge mărimea sarcinei de impozite cerută de reforma militară.

Se va răspunde însă că pierderea asta materială se va compensa prin un câștig de ordin cultural. Armata e o școală, cea mai strașnică și mai eficientă din câte frecventă poporul dela țară. Foarte adevărat, dar școala asta a început să devie tot mai mult o școală de maghiarizare.

Pentru cunoscătorii acestei chestiuni nu mai este nici o taină că, în partea ei ungară, armata comună a apucat de mai mulți ani pe calea maghiarizării lente și sigure. Ar fi foarte gre-

șit să ne facem iluzia că îndelungata luptă pentru armata ungurească a opoziției kossuthiste a rămas infructuoasă. *Dimpotrivă, în realitate ea a dobândit succese mult mai pozitive și mai însemnate decât se crede și decât cutezase să viseze vre-odată.* Limba de comandă i-a fost refuzată, ce-i drept, dar ea a dobândit altceva mult mai esențial: *maghiarizarea corpului ofițeresc și introducerea succesivă a limbii ungurești în instrucția militară a nemaghiarilor.*

Maghiarizarea corpului ofițeresc s'a înfăptuit printr'o concesione la părere neînsemnată. S'a admis ca în școlile secundare militare din Ungaria câteva obiecte, dacă nu ne înșelăm istoria, geografia, gimnastica, (foarte importantă în armată) să fie predate ungurește. Urmarea a fost că în școlile militare din Ungaria nu mai pot intra elevii nemți și slavi, veniți din Austria, neștiind nici un cuvânt ungurește. Până acuma numărul acestor elevi austriaci era covârșitor în școlile din Ungaria. Ungurii nu intrau în număr mult mai mare decât reprezentă procentul lor în monarhia întreagă. Măsura asta asigură până acuma unitatea spiritului monarhic și dinastic al ofițerimii.

Dela anul 1905 școlile militare s'au umplut însă numai cu Unguri. Prin o concesione mică la părere, opoziția ungurească a obținut siguranța că peste

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA“

Sinuciderea lui Pontiu Pilat.

— Finale. —

De Alexandru Ciura.

I.

Anonime amice,

Bag de seamă, că barometrul certurilor politice se coboară. Presiunea atmosferică a mai rărit și ea „din patruzeci-și-opt“ — și oamenii se apropie, încetul cu încetul, unul de altul, spre a curma odată zizania dintre noi.

Care va să zică Pontiu Pilat al meu tot avea o îndreptărire de scurtă existență pe lumea asta.

El se întrupase bietul, pentru a nu știu câta oară (vezi: Metempsicosa!) ca un deus ex machina, ca un spirit neliniștit, în căutarea adevărului.

Și-a împlinit, cred, misiunea pământească și acum — ca un plocon de sărbători — îți prezintă capul lui, pe o tavă de argint!

Lui Pontiu Pilat i-am dat să înțeleagă — cum te vei convinge în partea a doua a foiletonului — să-și ia catrafusele și să se ducă pe-acolo!

Și așa, în ediția complectă a „operelor“ mele, acest foileton va fi scartat, cu certitudine. (Pentru cazul, că n'oi ajunge să redigiez în ediția aceasta, vei binevoi a lua asupra-ți

această solemnă declarație, pe care o las cu limbă de moarte).

Nu țineam până aci așa mult la o ediție complectă a operelor mele.

Acum însă, când îmi văd numele tipărit cu litere cât pumnul în fruntea jurnalelor noastre; când sânt numit — în ironie sau în serios — „distinsul nostru scriitor“; când singur mă încredințezi că foiletoanele mele constituie „un gen literar de mare valoare“, sânt silit să iau în serios talentul literar cu care Dumnezeu, se vede, că m'a miluit totuș, în nemărginita Lui îndurare.

Cum vezi, prietene, îți sânt foarte îndatorat pentru elogiile ce îmi aduci, elogi, cari mă măgulesc neașemănat mai mult ca constatarea prietenului meu Tăslăuanu, care m'a numit la Șimleu (dacă îmi aduc bine aminte) „un scriitor nerecunoscut“, sau ca Societatea Scriitorilor Români, care a trecut la ordinea zilei, cu un gest elegant, peste modestul meu activ literar.

Dar, recunoștința mea se poticnește — vai! — de multe obezi!

Văd, planând, pe urma scrisului tău, fantoma îngrozitoare a tradării.

Aud fâlfăitul arlpilor ei, și mă gândesc cu groază la clipa când pajura își va înfige ghiarele în creierul meu.

Un fruntaș politic îmi trimite o scrisoare de zece file, iscăind „al tău încă stimător“.

Nu bagi de seamă, cum chestia se complică?

Ce m'oi face eu, dacă acest fruntaș, azi-mâine nu mă va mai stima?

Ar fi pentru mine cea mai mare nenorocire ce se poate închipui.

Voi spune domnului din chestie: „bine d-le jurisconsult, (vorba e a d-sale) dacă nu mă stimezi, îmi iau libertatea să nu te stimez nici eu“?

Dar ar fi o vorbă grea aceasta, și un dascăl care servește neamului cu o leafă așa de mică (de sigur nu întrece pe aceea a celui mai tânăr candidat din cancelaria proventuoasă a jurisconsultului!) nu-și poate permite o obrăznicie așa de evidentă.

E vorbă de un fruntaș al neamului, și în fața lui, prietene dragă, noi misera plebs nu avem decât dreptul *de-a munci, a răbda și a tăcea.*

Revin însă la discuția noastră.

Nu voi îmbrăca toga lui Clendi, dragă prietene, cum n'am îmbrăcat-o nici cu ocazia răspunsului meu din „Gazeta“. Nu știu cu siguranță dacă acest domn poartă o togă; îmi închipuiesc însă, că trebuie să poarte una de *aramă* cel puțin, ca să poată para toate ciomegele ce s'au frânt de spatele lui literare, ales în cruciada recentă. Eu ca „un scriitor bun și blând, pe care nu mi-l închipuim capabil să facă rău cuiva în lume“ — cum singur spui — n'am nici o lipsă de platoșă acestui războinic critic. Am scris acel răspuns într'o formă mai serioasă, după cum se potrivea unui om ce se prezintă pentru întâia-

20—30 de ani tot corpul ofițeresc dela regimentele ungare ale armatei comune, se va compune din Unguri. Atunci spiritul dinastic și ideia de *Gesamtmonarchie* vor fi pierit cu desăvârșire din armată în Ungaria și viitorul Suveran care va ține în mână gloriosul sceptru de Habsburg își va mișca zadarnic buzele în fața situațiilor politice nebanuite, ce vor răsări din „mica” concesiune și marea greșală politică a înaintașului său.

În acelaș timp limba ungurească este admisă tot mai mult în instrucția ostașilor nemaghiari. Flăcăii cari știu și ungurește, afară de limba lor maternă, primesc instrucția numai în ungurește. Dacă Ungurii și cei ce știu ungurește formează la un loc 40% din un regiment, atunci limba ungurească e proclamată limbă de regiment. Cu ajutorul legii lui Apponyi care formează un număr mereu crescând de știutori de limbă ungurească, Ungurii speră să introducă în cel mult două decenii în toate regimentele limba ungurească și să scoată din ele cu desăvârșire limbile de regiment, română, germană, slovească etc.

Este evident că aceste două concesiuni asigură maghiarizarea armatei fără zguduiri, prin o evoluție naturală și lentă și sânt de importanță incomparabil mai mare decât concesiunea limbii de comandă ungurească.

Pentru aceia avem dreptul de a spune că armata comună nu mai e o școală de educație, ci devine treptat o instituție de maghiarizare. Poporul nostru nu va mai avea nici un folos ci numai pagubă prin reforma militară.

Dacă vom mai adăoga la asta și faptul că în acelaș timp se va urca și contingentul efectiv al honvezimii ungurești cu mai mult de 100%, vom înțelege ce întindere uriașă și amenin-

taoare ia primejdia asta nouă a maghiarizării prin armată.

Datoria comitetului național e de a da acestei chestiuni o atențiune deosebită.

Nu cu fraze generale, ci cu date, cifre și constatări de fapte, deputații noștri trebuie să expue în parlament noua situație ce s'a creiat în armată. Este în amintirea lumii noastre extraordinarul efect pe care l-a produs, sânt acum doi ani, discursul d-lui Maniu, în chestia „concesiunilor militare”. Nota asta trebuie reluată și dusă și în afară de parlament. Ar trebui organizată o serie de adunări de popor, în cari să se protesteze împotriva maghiarizării armatei. Trebuie proclamată necesitatea de a se organiza *regimente curat românești*, în cari, afară de limba de comandă și de serviciu (în gradele superioare) limba românească să capete un domeniu cât mai larg. Ofițeria românească, răzlețită prin atâtea garnizoane străine, va trebui concentrată în acele regimente, spre a o feri de deznaționalizare și spre a se forma o trupă condusă de ofițeri cari o înțeleg și pe cari ea îi iubește. Din adunările de popor vor trebui adresate telegrame către Majestatea Sa Suveranul și către A. Sa arhiducele Franz Ferdinand, exprimând acele cereri ale noastre. Tronul și dinastia vor trebui să se convingă că țara nu dorește o armată kossuthistă și va căpăta un nou motiv de rezistență contra năvălirei maghiarizătoare.

Ne-am făcut datoria de a atrage atențiunea partidului național asupra acestor lucruri și de a-i indica datoria ce rezultă pentru el în situația de azi. Cerem în numele obștii românești întregi apărarea intereselor noastre.

Dacă comitetul național nu și-a cheltuit toate forțele cu combaterea

„tradărilor” închipuite și cu înființarea unor ziare inutile, atunci el va începe imediat o acțiune politică serioasă în acest senz.

Politica de împăcare a guvernului român. Lui «Pester Lloyd» i-se telegrafiază din București:

Restabilirea relațiilor diplomatice normale dintre România și Grecia, întrerupte ca patru ani înainte, se poate considera ca fapt împlinit.

În cel mai scurt timp noii miniștrii- prezentanți își vor ocupa locurile. Ministrul României la Atena va fi dl Florescu fost secretar general al ministrului de externe, iar ministru al Greciei la București va fi economistul distins Carusso.

Noul guvern român, fără a se amesteca în afacerile interne ale statelor străine, după reluarea relațiilor diplomatice cu Grecia împreună cu Grecia vor discuta pretențiile culturale ale Cutovlahilor din Macedonia căutând a le împlini fără a jigni drepturile altora.

Conduc de acelaș spirit de conciliațiune, guvernul român va îngădui redeschiderea școlilor bulgare din București, Brăila și Costanța, cari au fost închise în urma închiderii școlilor românești din Bulgaria. Măsură aceasta o va lua în așteptarea că guvernul bulgar va urma pilda aceasta de conciliațiune.

Politica noului guvern român e aplanarea tuturor divergențelor dintre națiunile creștine de pe peninsula balcanică.

Armata României. Monarhia noastră constata cu bucurie, — scrie „Danzer Armees Zeitung” în numărul său mai nou — că România, cea mai sigură garanție a păcii în Balcani, pregătește, la îndemnul domnitorului și sentimentului patriotic al națiunii pentru o nouă întărire a armatei sale.

Guvernul nou muncește cu multă energie. Bugetul propus de ministrul de război Filipescu Camerei, cuprinde îmbunătățiri de m-

oară în coloanele unei foi, având datoria de-a lămuri pe cetitori.

M'ai acuzat, prietene, că am persiflat pe conducătorii noștri politici, în foiletonul meu din „Tribuna”. Ți-am dat lămurirea: greșești, prietene; eu ceream singur o încetare a certurilor și eram călăuzit de cel mai curat dor al *păcii* în scrisul meu!

Ți începi replica: „Am ascultat, iubite prietene, rugarea ta și am recetit foiletonul, care formează baza discuției dintre noi. Primesc explicația ce i-o dai, ca cel mai competent, fiind vorbă de scrisul tău.”

Discuția, după modesta mea părere, este încheiată, de îndată ce ai primit explicația ce ți-am dat-o.

Și așa, era cu totul de prisos rechizitorul ce mi-se face, în care cetesc cu oroare și întrebarea: „aprobi, d-ta sistemul canibalic de a mânca pe bătrâni?”

Păi, iartă-mă, prietene, de unde și până unde ajung amestecat în orgiile Zulucaferilor!

De unde și până unde ajung responsabil pentru tot ce s'a scris în „Tribuna”? Sunt eu șeful politic al acestui ziar? Am vr'o înriure directă asupra atitudinii lui politice? Ori sunt măcar redactorul lui responsabil?

Cum vin eu tras la răspundere în publicitate pentru lucruri scrise de alții?

Nu, prietene, n'ai dreptul să mă iei la dare de seamă decât pentru faptele mele! Cât pentru părerile ce le am eu, îți stau la dispoziție să discutăm prietenește, dar nu în publicitate, căci nu mi-am dat în viața mea aere de frun-

taș ori politician — și așa declarațiile mele politice n'ar avea nici o greutate, ci ar contribui, probabil, numai la o mai mare confuzie, în atmosfera destul de încărcată a zilelor de azi, cu miros de praf de pușcă și — tradare!

Altceva erai în drept să mă întrebi, dragă prietene: „Pot eu să colaborez la partea literară a „Tribunei”, fără a comite prin asta un păcat național?”

La aceasta întrebare, las să-ți răspundă chiar redacția „Românului” (nr. 61): „Domnul I. Agărbiceanu poate să scrie oriunde! Scrierile dsale nu se judecă după locul, unde se tipăresc și unde apar, ci după valoarea lor artistică, care rămâne aceeaș, fie că se vor publica în „Tribuna”, ori la altă gazetă, ori în volume.” (Sublinierile sunt ale mele!)

Iată părerea ziarului „Românul” în acest punct.

Desigur, prietene, nu-mi închipui că scrisul meu literar ar fi tot așa de valoros și artistic ca al dlui Agărbiceanu; cred însă că am toată dreptatea de a reclama și pentru modesta mea activitate sprijinul acestui principiu, care se referă la toți scriitorii literari, oricât de mari, sau de mititei ar fi ei!

Cred că e destul de clar.

Și încă la o întrebare mă simt îndatorat să-ți răspund, deși mi-o pui numai printre șire: „Pentru ce nu scriu la „Românul”?”

Prietenul meu Dr. Horia Petra-Petrescu își va aduce aminte de vorbele mele din Decembrie, când mi-a cerut să scriu foiletoane

la „Românul”. I-am zis atunci, prevăzând talele certuri ce au urmat:

— Scriu cu toată plăcerea foiletoane la „Românul”, pentru cazul, că nu apare în Arad dupăcum am scris, pe vremuri, și „Lupta” din Budapesta, la rugarea prietenului meu dl. Iuliu Maniu.

Sustin și azi acelaș lucru!

Scriu cu toată dragoste foiletoane la „Românul”, în cazul că conflictul s'a aplanat.

Cu aceste am încheiat — și pentru totdeauna — lămuririle, cu cari ți-aș mai fi datorat, prietene.

S'ar plictisi publicul, dacă am mai întind vorba degeaba!

Și ca să te încredințezi că foiletonul meu cu Pilat, a fost scris cu cea mai curată intenție, iată mă execut:

Retracez nenorocitul meu foileton — e un gest destul de frumos acesta; ori nu?

Se apropie săptămâna cea mare, când tot creștinul își dă seama de păcatele, ce a săvârșit, și nu mă pot apropia de sfânta cumnecătură, câtă vreme am ceva greutate pe suflet.

II.

Apăs butonul imaginar al soneriei, și Pontiu Pilat mi-se înfățișează cu zimbetul sfidător al patricianului.

— Șezi, prietene, fi spun cu oarecare ezitare.

Nu știam cum să aduc vorba.

șteptate, pe cari însă nici un ministru-militar de război nu le-a putut îndeplini. Filipescu prevede în bugetul nou al departamentului său un plus de 8,104,000 lei față de suma de până acum. Suma aceasta este destinată în primul rând pentru schimbarea celor 10 diviziuni de rezervă, care erau până acum alcătuite numai din vr'o câteva cadre permanente. Aceste vor fi transformate într'o diviziune activă, asemenea celorlalte. Astfel armata română va fi compusă — din *cinci* corpuri complete. Prin schimbarea aceasta vor fi formate încă 4 regimente de infanterie, 2 regimente noi de artilerie, 2 comande de brigadă a infanteriei și 1 comandă de brigadă a artileriei; 122 companii și 32 baterii, constând numai din 30 sau 80 oameni vor fi transformate în unități active; 49 de departamente de mașini în 3 baterii, cari în timp de mobilizare vor avea câte 6 tunuri. Așa infanteria va cuprinde 40 regimente, 1 departament de mașini și 3 batalioane, fiecare din 4 companii; 9 batalioane de vânători, 1 despărțământ de mașini și 4 companii și 40 de batalioane de rezervă. Artileria de câmp va avea 20 regimente și 6 baterii, fiecare cu 80 oameni și 70 cai. Cavaleria își va păstra cadrele actuale de 80 escadere.

Pionerii și trupele de tren au acum tot companii active.

Personalul arsenalului a fost de asemenea sporit. Pentru îmbrăcăminte, sanitate și îmbunătățirea instituțiilor militare bugetul, a fost urcat cu 2.500,000 lei,

Aceste și multe alte schimbări și perfecționări vor fi îndeplinite începând cu 1 Aprilie până în 1 Noembrie, îndată ce vor fi gata și cazarmele noi.

Caragiale și împăcarea româno-maghiară. «Seara» din București publică următoarea telegramă ce i se trimite din Budapesta:

Keleti Ertesítő anunță următoarele:

Membrii comitetului executiv al partidului național român vor sosi săptămâna viitoare la Budapesta, unde se vor ocupa cu afacerile interne ale partidului. Cu această ocazie se va discuta și asupra divergențelor dintre unii membrii ai partidului mai ales și asupra atacurilor prin presă, cari din zi în zi devin mai înverșunate.

Di Caragiale a propus într'un ton călduros împăcarea dintre Români și Unguri.

Pentru aceasta ei trebuie să se înțeleagă reciproc.

În chestia împăcării româno-maghiare Caragiale voiește și dânsul să ia o parte activă și în acest scop în a doua jumătate a acestei luni va veni din nou la Budapesta. Nu este exclus ca dânsul să vie în contact cu cercurile politice maghiare spre a conferi în această chestie.

Chestia limbii în procedura militară.

— Nu-i încă soluție. —

Viena, 11 Aprilie 1911.

Consfăturile urmate între cele două guverne în chestia codului penal militar, au fost azi întrerupte și se vor continua numai după Paști.

Guvernul austriac n'a putut ajunge la înțelegere cu guvernul ungar în chestia limbii. Guvernul austriac dorește ca în Ungaria, în cazul când acuzații știu ungurește, limba de desbatere să fie cea ungurească. Dacă acuzații nu știu ungurește, desbaterea, să se urmeze cu ajutorul unui interprete, dar limba desbaterii și a procesului-verbal să rămână limba ungurească. Guvernul austriac cere, însă, ca în cazurile aceste limba de desbatere și limba procesului-verbal să fie limba germană.

Înainte de amiazi, contele *Khuen-Hédervary* a avut o consfătuire mai lungă cu ministrul de justiție *Székely*, chemat anume la Viena. Rezultatul consfătuirii a fost întreruperea trativelor cu guvernul austriac.

La ora 1 d. a., contele *Khuen* a fost primit în audiență de Maj. Sa. La orele 5 d. a. miniștri ungari s'au întors la Budapesta.

Unde e deosebirea?

Deosebirea între punctul de vedere unguresc și cel austriac este următoarea:

Guvernul unguresc pretinde ca limba ungurească, *ca limbă de stat*, să fie întrebuintată în toate cazurile, când acuzatul pri-

cepe limba ungurească. Limba de serviciu nemțească poate fi întrebuintată, ca limbă de desbatere când acuzatul nu știe ungurește, dar vorbește nemțește. Când acuzatul nu știe nici nemțește, desbaterea se va face prin mijlocirea de interpret. *Limba de desbatere în cazul acesta va fi totdeauna limba ungurească.* Procesul verbal trebuie luat în limba ungurească. Tot limba ungurească cere guvernul unguresc să se aplice și la acele corpuri de armată, cari deși nu sânt pe teritoriul Ungariei, dar sânt întregite cu contingent din Ungaria. În Viena sânt cinci astfel de regimente de infantezie, iar în Galiția este un regiment de cavalerie.

Față cu acesta, punctul de vedere Austriac ieste:

Dacă acuzatul știe ungurește, limba de desbatere este limba ungurească. Dacă acuzatul știe nemțește, limba de desbatere este limba nemțească. Dacă acuzatul nu știe nici nemțește nici ungurește, se folosește interpret, dar în cazul acesta limba de desbatere și a procesului verbal este cea germană. Tot asemenea limba germană va fi limba de desbatere la trupele cu contingente din Ungaria, dar dislocate în Austria.

Nu-i soluție.

Viena, 11 Aprilie. (Telegrama corespondentului nostru). Tratatul relative la limba procedurii militare s'au întrerupt, fără a se ajunge la vre-o soluție. Ministrul de justiție unguresc *Székely Ferencz* a declarat că condițiile austriace sunt inadmisibile. Față cu aceasta presa din Viena combate aproape unanim pretențiile ungurești. Chiar «*Neue Freie Presse*» sfătuiește pe *Khuen-Hédervary* să nu forțeze lucrurile, fiindcă poate să-și strice numai. «*Reichspost*» amenință pe *Bienerth*, că dacă va ceda șovinismului unguresc, toate partidele germane se vor îndrepta împotriva lui.

— Domnule Pilat, să nu te superi! Mi-am permis să-ți evoc umbra venerabilă din încăperile întunecate ale infernului.

Pontiu își înclină capul cu eleganță.

— Erau niște certuri pe aici, și mi-am luat îndrăzneala să mă provoc la d-ta, ca la fostul procurator al Iudeei. Aveai experiența; și cultura ce ți-ai câștigat-o în școala retorilor și filozofilor din Atena era, pentru mine, o garanță deplină. D-ta erai, bineînțeles, un simbol. Vous comprendre pas?

— Oui! Oui!

— Ei bine, un simbol al îndoielii, un spirit, care scrutează adevărul și nu-l află. Și, în această calitate, mi-am permis să te amestec în certurile falnicilor strănepoți ai d-tale. Simbolizai setea după adevăr și dragostea păcii; căci adevărul și pacea sânt frați gemeni întocmai ca Somnul și Moartea.

— Adevărat! Adecă comparația nu se chiar potrivește...

— Pentru ce?

Ochii fostului procurator scăpărară de o scântie ironică:

— Adevărul nu e frate geamăn cu Pacea. Adevărul e întruparea luptei iar pacea e, prin firea ei, potrivnică dușmăniei.

— Greșești, nobile elev al lui Zenon! Adevărul este temelul oricărei alcătuirii umane. Și cu cât oamenii se vor apropia mai mult de adevăr, cu atât vor fi mai pașnici și mai îndeștulați. Nu uita, că etica a făcut progres enorm, și că principiile maestrului Zenon nu mai au stabilitatea de pe vremuri! D-ta reprezintă așadar tipul venerabil al străbunilor, care spuneau: „Nu vă mai certați, iubiții mei nepoți! Dați-vă seama că toți oamenii au greșeli; întindeți-vă mâna de pace și veți vedea atunci, că lămurirea e neasămănat mai ușoară!”

— Adevărat!

— Ei bine, domnul meu, mă bucur că am ajuns la un înțeles!

Ofer procuratorului tabachera, pe care mi-o refuză cu un gest de patrician.

— Merci. Nu obișnuesc. Pe vremea noastră...

— Da, înțeleg.

Aprind o țigară și continui:

— Toate ar fi bune, domnul meu, dar uite ce e. Alegoria mea a spart în gol. Chiar cel mai anonim prieten al meu, spune că nu mă înțelege, că mă înțelege anapoda chiar.

— Ei și?

— Nu înțelegi d-ta? M'am încurcat într'o afacere gravă. Sânt bănuț, probabil, de tradare.

El se ridică, cu oroare:

— Tradare? E cea mai gravă crimă, ce poate să existe. Pedepsa ei este întotdeauna: moartea.

— Bine zici, prietene! Bagă de seamă însă, că nu eu sânt de vină, ci d-ta!

Pontiu Pilat își strânse cu enervare faldurile togei. Un zîmbet de disgust incremeni pe buzele lui:

— Înțeleg. Mi-ai turburat liniștea de veci și m'ai evocat la viață... Cum însă vezi, că evocarea mea a fost fals interpretată, îmi dai cu piciorul.

— Nu, prietene!

— Îmi dai cu piciorul, văd bine. Să nu crezi că mă supăr pentru asta. Eu mă voi înapoia la umbrele străbunilor mei din Orcus — poți să mă lovești în cap, dacă vrei!

Și își ascunse fața în toga tivită cu purpur-Plângea.

Ce puteam să-i mai spun?

Într'un târziu îmi zise cu adâncă mâhnire:

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai scăzute mobila de **Székely și Réti** fabricanți de **Marosvásárhely** lipsă la: mobile în Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă
= plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

= Mare asortiment în trusouri pentru mirese. =

La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

Inmormântarea lui Nicolae Densușianu.

În cimitirul Belu a fost înmormântat, Duminecă bătrînul Nicolae Densușianu, marele și modestul cercetător al trecutului românesc, învățatul care a trăit numai pentru cultura neamului nostru de pretutindenea.

Era o zi tristă de tot. Ploaia cădea mereu; frigul umed te pătrundea până la oase; abia câțiva întristați rătăceau prin vastul locaș de odihnă veșnică.

În capelă, în jurul sicriului unde zăcea trupul lui Nicolae Densușianu, cu fața-i senină și împăcată, stăteau cei doi nepoți ai defunctului, d. d. Ovid Densușianu, profesor universitar și Alexandru Densușianu, profesor în Galați.

După oficierea slujbei funerare, d. căpitan Vasile Ionescu, dela Statul Major general, a rostit următoarea frumoasă cuvântare:

Intristată adunare!

Pătruns de cea mai profundă durere, și ca o pioasă datorie către fostul și iubitul nostru coleg, aduc în numele camarazilor dela Statmajorul general, un suprem omagiu de recunoștință și admirațiune, rămășițelor pământești ale lui Nicolae Densușianu, care a fost prin excelență modelul omului devotat muncii conștiințioase, cinstite și rodnice.

Născut în anul 1846 în Densuș, lângă ruinele Sarmisegetuzei în Transilvania, și-a făcut studiile cu deosebite succese, mai întâi la Hațeg, apoi la Blaj și în fine la Facultatea juridică din Sibiu.

Din cea mai fragedă tinerețe, animat de cele mai entuziaste sentimente de românism, pășeste pe arena lumii, debutând prin lupta pentru cauza Românilor. După ce conduce timp de mai mulți ani, împreună cu alți buni Români, ziarul »Orientul latin« în Brașov, intră în țară în 1877.

Venit de peste munți, contribuie cu mult folos, împreună cu alți fruntași ai neamului, prin munca și prin bunurile lor, la consolidarea românismului, aici în Patria liberă, unde, scumpul nostru tricolor nu poate fi expus prigonirilor nimănui, unde ideea, cuvântul și fapta își au libertatea lor sfântă și garantată. Acest valoros vâstar al eroilor ardeleni, a arătat prin însăși moartea sa, venită în urma unei munci neprihănite, pentru binele serviciului ce-l fu în urmă încredințat și pentru gloria neamului, că adevărații Români nu-și precupețesc viața când trebuie să o dea pentru înălțarea Patriei, nici pe câmpul de luptă, nici pe

— Voi creștinii nu sânteți destul de lămurii la vorbă, și asta nu-mi place. Tu vrei, de sigur, ca eu să mă sinucid, pentru ca să te scapi din impas?

Nu i-am răspuns nimic.

— Ci iată — adaoase el după un interval de tăcere — eu voi ști să-mi îndeplinesc datoria: mă voi sinucide. Pentru voi creștinii, sinuciderea e un păcat mare, pentru noi, adicții lui Zenon, sinuciderea e un lucru cu totul îndreptățit. Trăiești până ce viața ta are un rost; când înțelegi că nu-l mai are, chemi pe doctorul elin favorit, îl pui să-ți desfacă vinele dela mână — și adormi încet, cu fața tot mai îngălbinită, până nu mai simțești nimic... Auzi, o vreme, sunetul harfelor... întrevezi mișcările grațioase ale dansatoarelor din Lesbos... pe urmă nu mai înțelegi nimic... Gălăgia prietenilor turmentați de vinurile vechi, se pierde alături de risul înfundat al curtezanelor...

Și tu te scobori încet-încet, fără bucurie și fără regret, spre lumea, în care totul se uită și totul se iartă...

Se ridică mândru, întrebându-mă cu privirea senină a omului drept:

— Să mă duc?

— Du-te, Pontie, du-te!

Imi era milă de biata lui umbră, care se simțea totuș destul de bine pe tărîmul nostru.

Imi era jale de acest făt literar, pe care trebuia să-l jertfesc pe altarul nației, deși nu aflam nici o vină într'însul.

Dar ce are a face înduișoarea mea, când nenorocitul amenința să mă strivească, dacă nu-l alung.

Și așa i-am dat drumul bietului Pilat al meu, spre fărîmul întunecat al Styxului — spre lumea în care totul se uită, și totul se iartă...

câmpul de onoare al muncii continue, fără preget, care a fost pentru el istovitoare și ucigătoare.

Nimeni, nici cei mai intimi prieteni ai lui, nu a văzut pe Nicolae Densușianu în petreceri sau deșertăciuni omeneste. S'a consacrat tot timpul studiului și cercetărilor științifice, pentru a scoate din praful arhivelor și uitării, adevărurile trecutului nostru istoric, scumpele mărgăritare ale Coroanei de Oțel, pe care cu atâta trudă și în urma atâtor încercări teribile, am putut-o vedea cu toții pe fruntea Marelui nostru Rege.

Just și bine apreciat chiar de Academia Română, curând după intrarea sa în țară, Nicolae Densușianu primește onoarea de a fi însărcinat cu cercetarea mai multor arhive și biblioteci străine, de unde a adunat cel mai prețios material, pe baza căruia a dat la lumină adevărate monumente literare, cu privire la Istoria Românilor din Regat și din țările locuite de Români, lucrări cari fac ca Nicolae Densușianu să fie privit printre cei mai de frunte, printre cei mai iluștri istoriografi contemporani.

Numele acestui om devenit ilustru numai prin valoarea sa personală, este de asemenea bine cunoscut și tot astfel apreciat de străini, cari au recunoscut fondul științific al lucrărilor sale ca: Chestiunea macedoneană, Note critice asupra teoriei lui Roesler, Istoria revoluțiunii lui Horia, etc.

În anul 1885 Nicolae Densușianu este numit șeful bibliotecii Statmajorului general, unde cu o mai mare râvnă ca până acum, continuă munca sa productivă ca istoriograf, conlucrând de-asemenea și la Istoria militară națională, dând la lumină o serie de studii, documentate de cea mai mare însemnătate, cu privire la faptele militare glorioase ale vitejilor noștri străbuni. Trecând la cele eterne, Nicolae Densușianu ne lasă ca moștenire cea mai însemnată operă a sa — monumentul vieții sale de savant — «Istoria pământului românesc din cele mai vechi timpuri», care tratează trecutul strămoșilor noștri până la întemeierea Principatelor române. Opera aceasta e inedită. Eroul și martirul istoriei noastre n'a fost hărăzit s'o vadă apărând, deși, toate coalele operii, sunt tipărite gata, mai lipsea prefata și încheierea.

Intristată adunare. Când un om și-a închinat activității intelectuale întreaga lui viață, într'un mod complet dezinteresat și numai cu dorința de a face bine neamului său și a scoate la lumină adevărul pentru înălțarea Patriei, când acest om și-a surpat viața printr'o muncă încordată, închinând totul datoriei și dragostei de țară, mai mult decât atât, când acest om și-a refuzat și cel din urmă orgoliu al unui mare om, adică iubirea de glorie personală și satisfacerea amurului său propriu, preferind a trăi retras, fără sgomot, fără reclamă, și foarte modest, ne este permis a fi convinși că el a trăit ca un martir erou și că prin urmare se cuvine cu toată dreptatea de a-i păstra o pioasă și recunoscătoare amintire și a scoate în evidență figura acestui om ca pildă pentru generațiile prezente și cele viitoare.

Dacă am venit azi pentru a conduce la locașul de veci pe acest scump tovarăș de muncă, nu am făcut-o numai din condescendență față de un coleg și prieten pe care nu-l vom mai vedea niciodată, ci pentru a afirma în fața mormântului lui, că amintirea și operele sale vor păstra locul de cinste ce li-se cuvine și că sufletul lui ne va întovărăși și mai departe în aspra luptă a muncii cinstite și dezinteresate, pentru mărirea scumpei noastre Patrii.

Și acum, scumpe coleg și prieten, camarazii tăi îți aduc ultimul lor prinos de admirație, zicându-ți »Fie-ți memoria eternă, fie-ți țărâna ușoară!«

Cei câțiva asistenți jalnici au condus apoi la mormânt pe Nicolae Densușianu, departe de zgomotul și deșertăciunea acestei lumi, prin care bătrînul învățat s'a strecurat ca un mândru pustnic, viața sa întreagă.

Dela „Asociațiune“.

Comitetul central în ședința sa ținută la 6 Aprilie a. c. a decis ca înmormântarea răposatului președinte Iosif Șterca-Șuluțu să fie descrisă amănunțit în revista »Transilvaniei«, publicându-se toate cuvântările funebrele și toate telegramele de condolență primite de biroul Asociațiunii. Totodată a luat dispoziții pentru procurarea unui portret al fostului președinte ce se va atârna în sala de ședință a comitetului central, alături de portretele celorlalți președinți.

În aceeași ședință a autorizat pe dl Oct. C. Tăslăuanu să tipărească »Biblioteca populară a Asociațiunii« în 15000 de exemplare, fiindcă din cele 10000 de exemplare tipărite abia mai sunt în deposit câteva sute. Secretarul Oct. C. Tăslăuanu a mai făcut următoarele propuneri pentru răspândirea Bibliotecii: a) să se facă o circulară către toate despărțămintele, ca cu ocazia prelegerilor populare să înscrie cât mai mulți membri ajutători, ca abonați ai Bibliotecii. Să se trimită

fiecărui despărțământ câte un deposit din broșurile apărute, pe cari să le plaseze cu ocazia prelegerilor populare și la adunările cercuale. b) Să se facă o adresă către toate băncile noastre ca să primească în deposit un anumit număr de exemplare, pe cari să le desfacă la clienți, cum fac băncile »Bihoreana« din Oradea mare și »Mercur« din Năsăud. c) Conferențiarul agronomic să facă propagandă pentru răspândirea Bibliotecii cu ocazia prelegerilor ce le ține la sate.

Prin aceste mijloace desigur că »Biblioteca populară a Asociațiunii« în curând va ajunge la cifra de 15000 de abonați. Într'un singur an se vor răspândi deci în popor peste 150.000 de broșuri, ceea ce înseamnă un pas uriaș făcut de prima noastră instituție culturală pentru educația țărănimii. Indemnăm și noi pe toți cărturarii să stăruie din răputeri pentru răspândirea »Bibliotecii populare a Asociațiunii«.

Interview cu Regina Elisabeta a României.

Ziarul »Neue Freie Presse« a publicat în numărul său de Duminecă dimineța, un prim articol cu titlul: »O audiență la Regina Elisabeta a României«.

Articolul sub forma de »memorii«, este scris de publicistul austriac, dr. Siegmund Münz, care a fost primit, anul trecut, în audiență de către Regina Elisabeta.]

Münz era tovarășul de călătorie al englezului Sir Max Waechter.

Acum Münz publică impresiile acestei audiențe.

Solicitudinea Suveranei pentru orbi.

Audiența la regina a durat o oră. Conversația s'a început cu chestiuni literare, după ce interlocutorul reginei îi prezintase o carte italiană. Apoi a venit vorba de orbi.

»Sunt sigură«, a zis regina, »că în orbi există anumite forțe misterioase, până acum nedescoperite, cari așteaptă numai a fi recunoscute și deșteptate la viață, spre a putea chema pe acești oameni, cărora viața le refuză atâtea lucruri, la destine mai înalte. Sunt sigură că mulți orbi, drept compensație că natura nu le-a dat vederea externă, au un fel de vedere lăuntrică. Ar trebui ca să-i învățăm să se folosească de acest dar al lor, căci la ei facultatea de a gândi este mult mai puternică«.

Apoi regina a spus că, de oarece cei mai mulți oameni cari văd, nu pot să sufere pe orbi, ar trebui ca toate Statele să adune pe orbi într'un oraș. În acel oraș ar trebui angajate și câteva persoane cari văd, oameni cari se pricep în ale comerțului, și cari să supravegheze munca orbilor și să vândă articolele de industrie pe cari le fabrică aceștia. Orbii vor trăi în chipul acesta din munca lor. Ei vor putea să se însoare și să-și întreție copiii.

Toate acestea s'au făcut pentru bolnavii de lepră și li-s'au refuzat orbilor. Regina făcu apoi aluziune la faptul că nu a isbutit să întemeieze un Stat al orbilor.

Spiritul predominant la unele Curți.

Apoi regina vorbi despre spiritul de umilință care predomină la multe Curți și degenerează în bizantinism.

Regina se exprimă foarte liberal și cu cea mai mare lipsă de prejudecată asupra diferitelor moravuri învechite dela Curți,

Memoriile regelui.

Apoi regina vorbi despre soțul ei.

Dl Münz făcând observația că a citit memoriile regelui Carol I, regina zise: »Nu mai pot reciti aceste memorii, căci le citesc altcum decât alți oameni.

Ei ciiesc printre rînduri aceea ce Regele în realitate n'a înțeles să spue«.

legătură cu aceasta regina se plângea că prea rar pe regele, care de dimineață și seara se ocupă cu afacerile Statului.

Influența lui Tolstoi și Björnson.

În decursul conversațiunii, regina și-a exprimat de mai multe ori părerea că prin contemplățiunii proprii a ajuns pe aceleași căi ca Tolstoi și că ea se află în sfera de influență a acestui filosof religios.

Pare că și Björnson a avut o mare influență asupra ei.

„Memoriile sufletului”. Poezii inedite.

La întrebarea că oare regina nu-și scrie memoriile, Suverana a răspuns: Nu pot scrie memorii, cum se publică de obicei și nu voi publica niciodată. Ele sânt de cele mai multe ori monumente ale vanității personale, dar am început să-mi scriu memoriile așa numite ale sufletului.

Regina trimise după o carte intitulată: „Mein Penatenwinkel” și citi vizitatorului titlurile capitolelor, precum și un număr de poezii nepărate pline de farmec, al căror subiect este dat ca din Rusia, dar dupăcum a mărturisit ea, e vorba de România, unde fericirea și nefericirea oamenilor atârnă în grad atât de mare de recoltă.

Captivantă este poezia intitulată „Vara și recolta rea”.

În legătură cu aceasta regina vorbi despre chestiunile agrare și sociale din România și când zugrăvi suferințele celor mici, părea că vibrează sufletul ei milos. Trecând la tema religiunii regina declară că de oarece religiunile s'au laicisat în biserici, înțelege că spiritele luminate s'au îndepărtat dela religiune.

Poeziile lui Petőfi.

Prezentându-i ziaristului reginei o traducere germană a poeziilor lui Petőfi, datorită dlui Neugeboren, regina a spus:

„Cu ce plăcere voi citi poeziile! Nici nu-ți poți închipui ce e pentru mine o carte bună! Și cred că traducătorul a redat fidel frumoasele poezii ale strălucitului poet.

Impresiunile lui Münz se încheie cu cuvintele:

„M'am despărțit de regina cu impresiunea că am întâlnit în răsărit, la cel mai extrem post al civilizațiunii, o femeie cu sentimentele cele mai înalte și cu idealuri umane, cari se luptă încă pentru a triumfa și în vestul cel mai îndepărtat”.

Scrisori din București.

Domnul care vorbește. — O scenă nostimă. — Menirea „Căminului românesc”. — Dela expoziția din Roma.

București, 27 Martie.

Ce păcat că dela un timp încoace nu s'au mai reprezentat piesele maestrului Caragiale pe scena Teatrului Național. Direcția teatrelor, cumpănind spiritul vremilor în care trăim, ar trebui să-și dea seama de rolul educativ al acestor piese. Ridicând anumiți indivizi din noroiul ridicolului, marele Caragiale ni-i arată cu degetul și pare că ne zice: Vedeti-i cât sânt de caraghioși, nu-i imitați!

Dar, păcat, că direcția Teatrului Național a scăpat din vedere acest mare folos practic al acestor piese, și, ne-mai având înaintea ochilor lipsiți de ori-ce schinteiere de inteligență, chipul lui Cațavencu și al lui Farfuridi, atâți Ventureni ai vremilor mai nouă îndrănesc să se arate în public cu tot bagajul de ridicol ce-i înconjoară.

Un Rică Venturianu în carne și oase s'a prezentat Vineri seara în sala de expoziții a Muntelui de pietate să lumineze publicul bucureștean asupra „situației Românilor din Ardeal”. O îndrăzneală cam mare, având în vedere că era sara de Blagoveștenii, în care ori-ce Român se gândește la cele sfinte.

„Oratorul” și-a aranjat părul pomădat, și-a șters ochelarii negri, a sorbit odată din paharul cu apă și a început:

„Domnilor, situația peste munți este gravă. Tinerii au început să atace pe bătrâni. Eu cunosc bine situația de-acolo. Am lucrat la „Gazeta” și la „Tribuna” din Sibiu, unde...”

O voce: L'ai injurat pe Russu-Sirianu!
— Domnilor, închipuiți-vă că „Tribuna” din Arad spune că vina înfrângerii la alegeri o poartă Români. Asta e tradare. Tinerii cari afirmă așa ceva sânt trădători, și eu sânt tînăr, dlor, dar nu-mi permit să afirm că sântem un neam care nu jertfim destul pentru chestia națională. Și eu sânt tînăr, domnilor...”

O voce: Foarte tînăr, zi, că zici bine!
„Dlor, asta însemnează lipsă de iubire de neam. A fost atacat d. Aurel C. Popovici, Vaida, Goldiș...”

Cetățeanul turmentat: Sânt, plățiți, mie-mi spui?

O voce: Nu vorbi fleacuri!
Îngăimînd încă vre-o trei fraze, oratorul descinde dela tribună. Câțiva băeți veseli aplaudă cu un rîs ironic, mulți izbucnesc în hohote: Să trăiască doftoru' Ion.

Și cu toate acestea a fost cineva care s'a formalizat de cele spuse de doftor. A fost tenorul Rădulescu, care, auzind ineptiile a declarat că nu va mai cânta. La stăruințele celor cari aranjaseră această reprezentăție, tînărul artist a rămas neînduplecat;

„Dlor, mi s'a spus că este o serbare a ligei și am promis să dau concursul. Văd însă că acel domn care a vorbit mi-a insultat prietenii, cari scriu la „Tribuna”. În astfel de împrejurări nu mai cânt!

Și tenorul Rădulescu a plecat din sală. A rămas însă artistul comic Iulian, ale cărui monoloage cu subiecte dela mahala au cadrat de minune cu miezul conferenței oratorului. Vinerea viitoare va vorbi, în aceiași sală un tînăr care n'are titlu de doctor, nici spate de gumă, dar are o leacă de bun simț. Va vorbi despre *presa românească de peste munți*.

Societatea pentru combaterea corupției și lupta în contra proxeneților și-a început activitatea într'un timp când vânătorii de suflete și exploatații sărăciei și ai tineretei au ajuns o plagă de nesuportat pentru societate. Zilnic se anunță noi descoperiri de bande, cari trăiau din această josnică meserie. O știre revoltătoare se comunică din Iași.

Banda care opera în vechia capitală a Moldovei, a răpit pe o tînără fată, Teodora Romănescu, pe care a expediat-o la Constanta-nopol. Abia, când s'a văzut aici, nenorocita și-a dar seama de situația în care se găsea. A scris consulului român de-acolo o scrisoare, în care, arătându-i suferințele ce le îndură, îi cerea ajutorul spre a scăpa din iadul, în care intrase și a se întoarce în țară. Consulul a luat imediat dispozițiile necesare, reclamând autorităților turcești cazul. Când însă agenții forței publice s'au prezentat la casa în care Teodora Romănescu fusese internată, patronii declarară că fata a fugit. S'au făcut cercetări și s'a stabilit, că nenorocita a fost imbarcată pe un vapor și transportată la Buenos Aires.

Acesta e un singur caz din miile de cazuri, cari s'au întâmplat în ultimul timp. Iată de ce întemeierea societății „Căminul românesc” trebuie salutată cu însuflețire de ori-ce om care are un suflet.

Inaugurarea oficială a secției românești de arheologie dela expoziția din Roma s'a făcut Sâmbătă, în prezența regelui Victor Emanuel, a reginei Elena a Italiei și principilor moștenitori ai Germaniei. Inaugurarea s'a făcut cu o solemnitate deosebită. După ceremonie, suveranii au vizitat secția românească, interesându-se de aproape de valoroasele lucruri expuse de România. În deosebi am fost atrași de impozantul monument dela Adam Clisi din Dobrogea, care, după cum se știe este de o valoare neprețuită pentru toți cercetătorii în domeniul istoriei romane.

D. Onciul a dat suveranilor toate deslușirile necesare. După telegramele sosite din Roma, secția românească a expoziției este admirată de toți vizitătorii străini.

Correspondent.

Cronica dramatică.

— Teatrul Național. —

„Paseri călătoare”, e titlul unei piese în patru acte, care s'a jucat de curând pe scena teatrului național. Frumos titlu și sugestiv! Ar putea fi aplicat la toate fețele vieții omenesci. Gândurile, iluziile, bucuria și durerea, copilăria, tineretea, viața omului chiar, toate sânt niște paseri călătoare, cari vin și se duc ca și când n'ar fi fost nici odată.

În piesa de față, *paserile călătoare* sânt niște ființe fără patrie, cari trec din oraș în oraș, din țară în țară, alungate din toate părțile de dreptul legilor existente, sânt niște revoluționari ruși, fugiți din țara lor de teama de moarte, colindând Europa apuseană, vrăjiti de ideile lor îndrăznețe de-a schimba fața lumii. Sânt niște anarhiști, cari vor să distrugă totul; să nu mai fie nici națiune, nici guverne, nici proprietate, nici Dumnezeu, nici cult! Sânt niște visători, cari doresc cu toată sinceritatea sufletului lor să ajungă la comuna primitivă și fără formă, la o lume nouă, la o reînnoire în toate! Sânt niște fanatici, cari vor să distrugă lumea existentă prin orice mijloace; prin foc, prin otravă, prin pumnal și prin o serie de atentate, cari să înfricoșeze pe cel puternic și să deștepte poporul.

Două rusoaice tinere, Vera și Tatiana, fugite din țara lor, își duc existența simplă și tănuțată într'o pensiune din Elveția. În aceeași pensiune locuiește și o familie franceză, o familie burgheză și liniștită. Vera face cunoștință cu Julien, un tînăr medicinist din familia aceasta, care se înamorează nebun de tînăra rusoaică. Ajung lucrurile în pragul căsătoriei. Atunci Tatiana, o înfocată revoluționară, prin argumente puternice smulge pe prietena ei, Vera, din această situație, îi aduce aminte de datorii ei sfinte și o hotărăște să-și lase logodnicul, să plece acasă și să lupte pentru idealul lor. Vera pleacă și lasă în urma ei o familie tulburată, care cu greu își va găsi pacea și liniștea de altădată. O pasere călătoare!

Piesa e scoasă dintr'un roman, și ca toate piesele de felul acesta, păcătuiește prin lungimi insuportabile. N'a plăcut publicului nostru. N'a plăcut nici fondul ei anarchic și nici nu putea să placă.

Ne miră de ce s'a jucat piesa asta pe scena Teatrului Național și ne miră și mai mult de ce direcția actuală a trimis o trupă să o joace pe scenele mai mari din provincie? De ce să se propage de pe scenă disprețul de legi, uniunea liberă și multe alte idei, cari n'au nici un rost în viața noastră socială liniștită?!

E tradusă în românește de cunoscutul scriitor Em. Gîrleanu.

Suspensorii, bandage și ochelari

Mașini de tuns, brice, foarfeci, ochiane, zwickeri, ochelari, baro- și termometre, suspensorii, aparate de inhalat, totfelul de specialități de gumă elastică, PRINTEMPS cel mai perfect prezervativ femeiesc cu 4 cor., se poate căpăta exclusiv numai la firma:

Dobos Sámuel

din Temesvár-Józsefváros,

(Timișoara-Josefin)

Hunyadi és Mészits-u. sarkán.

„*Taifun*“, dramă în patru acte de Melchior Lengyel, e a doua piesă ungurească, jucată pe scena Teatrului Național. Cea dintâi a fost „*Deavolul*“ lui Molnár.

Subiectul din *Taifun* e luat din viața japonezilor veniți să facă studii la Berlin. E o piesă foarte interesantă ca atmosferă. E ceva nou pe scenă să vezi pe acești fii ai rasei galbene, mici, vioi și inteligenți, dându-ți iluzia în actul întâi al unui colț de viață din țara lor. Așa de depărtată de noi și așa de puțin cunoscută.

E sârbătoare. Iși aștern jos un covor și după ce se îmbracă în costumele lor de-acasă (Kimonouri) se așează cu toții roată și beau ceai. Unul, cel mai tânăr dintre ei, Aironari, e rugat să povestească ceva din legendele lor războinice vechi.

Tânărul, venit de curând din Japonia le spune că sunt alte lucruri frumoase, nouă de tot, cari se povestesc acum pe-acasă. Și începe să povestească simplu și solemn:

„A fost un tânăr care se însurase de curând. Iși iubea nevasta la nebunie. În curând însă trebuia să plece la război; îl chema patria. Plecă, lăsându-și nevasta acasă. Nu după multă vreme, în toiul luptelor pentru țară, îl isbi un dor adânc de soție. Era tot mai trist și tot mai chinat de dorul ei; simțea că-l doboară și-l stingherește dela datoria lui de oștean.

Într-o noapte fugi acasă. Nevastă sa dormea. Se apropie de pat, o sărută și apoi îi străpunse inima cu un pumnal.

Se întoarse pe câmpul de bătaie și fu cel mai viteaz ostaș, care căzu în curând printre cei din frunte!

— Cine a fost? îl întreabă cu toții. Și tânărul, venit de curând din țară, le răspunde scurt:

— A fost fratele meu!

Admirabilă povestire din viața acestor oameni viteji și mari, cari vin în Europa, să facă pe mititeii și pe umiliții în fața europenilor îngâmfați de civilizația lor și să fure tot ce găsește bun și folositor pentru prosperarea țării lor iubite.

Cum zic, atmosfera piesei e foarte interesantă și nu odată ai senzația că s'a răspândit prin aer parfumul vastelor grădini de flori din Japonia, notezat în vitejia aceea primitivă și sinceră a popoarelor cari și-au pus o țintă înaltă în viața asta.

Piesa n'a mulțumit însă publicul nostru, a-și putea să spuie că n'a plăcut publicului mare. De ee? Afară de unele greșeli de tehnică, n'a satisfăcut fondul acestei piese. Să vedeți.

Un japonez, Tokeramo, un tânăr genial, trimis de țara lui în capitala Germaniei cu o mare misiune, se înamorează de-o fetișcană de pe trotuarele Berlinului. Aceasta, o ființă capricioasă, nebunică, bolnavă, îl cliinuieste pe Tokeramo într'un mod cumplit. Ba umblă să-i afle și scopul venirii lui la Berlin. Și într-o scenă mare din actul al doilea în care nemțoaica îl chinuiește grozav pe Japonez, ba ajunge să-l batjocorească chiar, acesta, într'un moment de furie, se repede la ea și-o zurgumă.

Iată fondul piesii. Ce să poată interesa — într'un mod pasionat, bine înțeles, cum trebuie să intereseze un subiect de teatru — faptul că un japonez fărîmă sub picior o floare... ofilită de pe trotuarele Berlinului?!

Autorul ne mai duce în actul al treilea și la Curtea cu juri și reușește să inducă în eroare un întreg tribunal european și să-l facă să ia drept vizovat pe un alt japonez, care s'a hotărât să-și ia asupra-și crima, numai ca Tokerama să-și poată împlini misiunea cu care l-a încredințat țara.

Oricât de dibaci e condus actul acesta, ori cât de frumos e actul de jertfa care se face

pentru adevăratul ucigaș, interesul piesii scade pentru public îndată după moartea fetei.

În actul al patrulea, în care Tokeramo, — după ce și-a împlinit misiunea, terminând cartea pentru care venise la Berlin, — moare într-o atmosferă greoaie și plicticoasă pentru spectatori.

INFORMAȚII.

ARAD, 11 Aprilie n. 1911.

— **Știre personală.** P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp, a plecat la Budapesta.

— **Reuniunea funcționarilor editori unguri.** În vreme ce la noi s'a întreprins în numele disciplinei de partid o goană nebună împotriva ziariștilor români, cari n'au patalamană dela comitetul național, la Unguri îi putem găsi până și pe funcționarii de editură, reprezentând ziare de felurite opoziții unele față de altele, formând o organizație comună pentru apărarea intereselor lor de breaslă. Și nu pregetă chiar un ministru să se coboare în mijlocul lor și reprezentanți distinși ai presei și ai societății ungurești iau parte la serbările lor. De asupra divergențelor de opinii există dar o **conștiință a solidarității naționale și sociale**, care trebui să recunoaștem, este tăria lor și adesea secretul atâtor izbânzi politice. La noi pe un deputat național îl duce ura și intoleranța, să-și defaimă frații înaintea dușmanului, ei își dau mâna și sânt solidari față de dușman, ori care ar fi deosebiri de vederi ce-i despart între ei.

Din prilejul că aceasta Reuniune și-a ales de președinte pe gazetarul Sigismund Singer, unul dintre redactorii lui »Pester Lloyd«, funcționarii de editori de ziare au dat aseară un banchet la care s'a prezentat și ministrul de justiție Székely Ferencz.

S'au rostit mai multe toaste pentru sărbătorit. A ridicat apoi un toast și ministrul Székely Ferencz, în onoarea lui, pe care o crede de cea mai norocoasă pentru interesele editorilor de ziare. Consideră de mai mare importanță munca editorilor decât pe cea a redactorilor, fiindcă a văzut deja ziar, care se redacta numai așa de la sine, dar ziar care să se fi editat numai așa singur, încă n'a văzut. (Ilaritate) Descopere un contrast foarte simpatice între editori și redactori: la editori prețuiește mai ales ceea ce produce pentru publicitate, la redactori mai ales ceea ce nu aduc în publicitate. (Ilaritate). Totdeauna însă a apreciat munca informativă a presei în serviciul interesului public și știe să fie recunoscător și față de presa opozițională, pentru că critica ei îi sfătuiește pe bărbații de guvern la precauție, la chibzuire. Fiind vorba de presă, vrea să rectifice o eroare de tipar, care s'a strecurat mai nou pe urma declarațiilor sale despre inutilitatea legii de presă. Spune și acum că nu e nevoie de o nouă lege de presă și că principiul responsabilității succesive îl crede de bun. Dar mai trebuie câteva dispoziții specifice, ca de pildă despre publicarea nepermisă a desbaterilor din ședințele secrete, ceea ce însă nu va atinge de loc independența politică a presei, aceasta independență nu vrea nici să o știrbească nici să-o reglementeze.

— **Adunarea generală a societății geografice române.** Ni-se scrie din București; Luni s'a ținut adunarea generală anuală a societății geografice române de sub înalta președinție a M. S. Regelui. Adunarea s'a deschis la orele 8 și jumătate în sala Senatului, sub președinția A. S. R. Principelui Ferdinand. Mai erau prezenți dnii: I. Kalinderu, Em. Porumbaru, general Iannescu, Gr. Cerchez, general Tell, prof. Mehedinți etc. A. S. R. Principele Ferdinand a dat cuvântul dlui Sabba Ștefănescu, secretarul general al societății.

Dl Sabba Ștefănescu a făcut o dare de seamă, arătând progresele făcute de societatea geografică și a insistat asupra ultimilor chestiuni geografice tratate în toare țările. În deosebi s'a dis-

cutat și cursul anului trecut, problema irigațiilor. În această privință a vorbit de întrebuintarea din cascada Niagara (America) pentru trebuințele industriale. În Franța apele nu avut de asemenea o foarte mare influență. Creșterile mari ale Seriei au făcut mari pagube și acum se discută problema transformării Parisului ca port de mare. Dl Sabba Ștefănescu a vorbit apoi de expediția lui Charchot la polul Sud spunând că această expediție nu s'a făcut atât pentru descoperirea polului Sud cât pentru diferite chestiuni științifice. De-asemeni acum se studiază facerea unei expediții în regiunile artice de către Hammur-sen. În Germania se studiază o hartă aeronautică pentru descoperirea polului Nord. Un alt eveniment geografic important este constituirea unei hărți a lumii întregi, care se va face pe o scară de 198,000 metri pătrați și va costa 4,800,000 lei. Lucrarea va fi foarte grea, întrucât va trebui concursul tuturor popoarelor.

A făcut apoi importante comunicări dl Malek M. Drăghiceanu, asupra »geologiei în agricultură« și dl Dinu Butculescu cu privire la cercetările geologice asupra Severinului.

— **Pentru fondul ziariștilor români.** Dl Octavian Neagoș, casier la institutul „Lumina“ din Sibiu, și soția sa Foca n. Hanciu în loc de participare la parastasul pentru odihna sufletului fratelui și cumnatului Aurel Neagoș, doctorand în medicină, repauzat în Meran, — au dăruit suma de 10 cor. pentru fondul ziariștilor români.

— **Cardinalul Csernoch împotriva liberucgetătorilor.** Orașul Timișoara, a dat azi un banchet în onoarea cardinalului Csernoch, din prilejul nimirii sale de cardinal la Calocia. Notabilitățile orașului, în frunte cu prefectul și primarul au luat parte la acest banchet. La toastul prefectului, cardinalul Csernoch și-a luat în termeni calzi rămas-bun dela timișoreni, laudând sentimentele lor religioase și îndemnându-i să respecte credințele religioase ale altora.

Religia — a zis — trebuie cultivată nu numai în suflute și în biserici, ci dusă și afară în viața publică, fără a lovi însă adevăratele credințe religioase ale altora. Uniunea poporală catolică nu vrea să facă politică și separatism confesional, dar nici aceea nu vrea și nu va tolera ca curețele mai nouă radicale și liberucgetătoare să se ridice deasupra, fiindcă acestea nu cercetează ce e religia, ci atacă toate religiile și ca și revoluțiunile franceză și portugheză, năzuiesc prin nimicirea religiei, să răstoarne tronul dumnezeiesc, pentru a-l ocupa dânsii. Ceeace acești apostoli profani ne aduc azi din apus, nu e morală, ci necredință, murdărie și putreziciune, cu care răstoarnă în ruină totul: viața familiară morală și socială. Acești atei vor să răstoarne toate fortărețele, ce nouă ne sânt sfinte.

— **Întâlnire colegială în Arad.** În vara anului acestuia se împlinesc 20 ani, dela absolvarea cursurilor teologice în Arad. Ne-am înțeles încă atunci, că după 20 ani din nou să ne întâlnim. Înțelegând că tot acum vor avea întâlnire și acei frați, cari nainte cu 25 și 5 ani au absolvat, ar fi înălțător a înbina aceste întâlniri și a atrage și pe-acei, cari nainte cu 10 și 15 ani au absolvat.

În scopul acesta, rog pe cei ce nainte cu 5, 10, 15 și 25 ani au absolvat cursurile teologice în Arad, a designa câte 1—2 colegi, rugându-i a se prezenta în Arad (edificiul Seminarului diecezan) Sâmbătă, în 2/15 Aprilie 1911, la orele 9 a. m. nainte de Dumineca Tomei, spre a ne pune în înțelegere în scopul amintit.

Pe colegii mei prin aceasta îi rog, a mă aviza despre ubicațiunea lor, amintindu-mi părerea lor în ce privește ideia întâlnirii. — Bă-

Atelier optic. Isvor vrednic
de încredere și ieften pen-
tru orice cumpărături

Dobó Albert, Kolozsvár,

Giuvaergiu. Mátyás király-tér 15.

Fosta pravălie HUSZNIK.

Iși recomandă magazinul său bine asortat cu ci-sornice de fabricație renumită. Mare asortiment de juvaere din aur, argint, briliante și obiecte din argint veritabil de China, cum și în articole optice.

nia (Battonya) la 28 Martie (10 April) 1911. Simeon Cornea, paroh gr. răsăritean român.

— **O nouă revărsare în Bănat.** Marea catastrofă de an se pare că va fi urmată încurând de alta. Se anunță din părțile Oraviței că de trei zile cade neîntrerupt zăpadă, ca în mijloc de iarnă. Ploile cari au ținut cu zilele au umflat văile, încât e temere că dacă topirea zăpezii va urma rapid, iar o să cadă mari catastrofe pe Caraș.

— **Universitatea din Budapesta în anul trecut.** La deschiderea cursurilor din anul acesta a universității din Budapesta s'a citit și raportul despre activitatea anului trecut când la universitate au propus 100 profesori definitivi, doi agregati suplenti, 8 extraordinari, 45 agregati extraordinari, 3 locuitori, 145 docenti privati, 1 specialist străini, 9 docenti, 9 adiuñți și 66 asistenți, cu totul deci 388 persoane. In semestrul prim au cercetat universitatea 7479 studenți, în al doilea 6751, un număr care până acum n'a fost atins decât de universitatea din Viena și Berlin. Cât privește religiunea dintre studenți 3118 au fost catolici, 2635 ovrei, a căror număr de 984 e covârșitor la facultatea de medicină, față de 505 catolici. Numărul ovreilor la universitate ajunge aproape 50%. Cursurile universitare au fost ascultate și de 35 străini și 45 austrieci. Studente au fost 196 ordinare și 65 private, 78 medici, 167 filozofi și 16 farmaciști. Dintre aceștia sunt 107 catolici, 100 ovrei, iar restul e repartizat între celelalte confesiuni. Intre studente încă au fost trei străine și patru austriece.

— **O nouă fundațiune a lui Carnegie.** Luni a avut loc în New-York un banquet din cinstea păcii internaționale. La acest banquet au luat parte toți bărbații politici și marii financiari ai Americii, c'am două sute la număr. Luând cuvântul financiarul Carnegie a spus că va contribui an de an cu suma de 2.500.000 coroane cari se vor folosi în interesul propagandei pentru pace.

— **Un incendiu în Indii.** Cu prilejul unei serbări aranjate într'un sat indigean, așezat spre mează-noapte de Puna, a avut loc un incendiu uriaș care a secerat viața unui număr însemnat de oameni. Serbarea a avut loc într-o clădire de trestie și pe când cei cinci sute de oameni adunați erau în toiul petrecerii, a izbucnit focul. Casa nu avea decât o singură ieșire și și aceasta destul de strâmtă pentruca cei adunați să poată scăpa din bună vreme. Peste două sute de oameni și-au găsit moartea în flacări.

— **Un fenomen extraordinar.** Ieri s'ară de-asupra orașului Messina s'a putut vedea pe cer vreme de vre-o trei minute un disc strălucitor de lumină. Când discul a pătât sub mantia de nouri, în aer s'au auzit trei bubuituri ca de tun, cari au cutremurat orașul. La început era credința generală că va fi explodat depozitul de pulberărie al armatei, dar au sosit telegrame din Catania, Palermo și Regio di Calabria cari spuneau că și aci s'a văzut fenomenul care va fi provocat cu siguranță de vre-un meteor.

— **După modelul lui Vitalis.** Aventurosul bandit din Bihor și-a găsit un imitator și în Germania, în persoana muncitorului Kowoll care operase mai multe spargerii și omoruri. Sâmbătă noaptea un sergent de jandarmi din Laurenhütte a dat peste el în locuința unei femei. Banditul însă a sărit ca o fiară asupra sergentului și apucând arma a descărcat-o asupra jandarmului care a murit pe loc. In 16 Martie Kowoll a încercat să pătrundă în locuința unui om și a împușcat străjerul ce făcea rondul străzii, iar în Laurenhütte cu prilejul unei încăierări pe un vardist. Mai zilele trecute a rănit de moarte pe un faur care-l zăpăsisse furînd. Banditul a putut scăpa cu chin cu vai din calea puterii de jandarmi ce se luase după el, dar ajungând în localitatea Beuthen i-s'a încurcat, căci căutând refugiu la o mătușă a lui, aceasta a dat de știre jandarmilor. Când banditul se pusese la odihnă aceștia l-au încurjurat din toate părțile și criminalului a fost surprins în culcuș. Când a pus mâna pe armă să se apere era prea târziu, căci o ploaie de focuri din puștile jandarmilor l-au culcat pe vecie.

— **In memoria lui Petőfi.** In zilele de 22 și 23 Aprilie n. a. c. se va organiza în Sibiu, sub presidenția de onoare a comitelui suprem și comes săsesc Fr. Walbaum, o festivitate de inaugurare și un matineu în memoria marelui poet liric Petőfi, care în anii furtunoși 1848-49 s'a oprit pe scurt timp în orașul nostru. Se va desvâli în 23 l. c. la 10 ore a. m. o tablă comemorativă, așezată la casa din strada Wiesen Nr. 29, unde a stat poetul. La orele 11 a. m., în aceiași zi, se va ținea în teatru orașului un matineu, la care își va da concursul și artista dela teatrul național din Budapesta, d-na Maria Iászai. O masă festivă, ce se va da la orele 1 și jum. d. a., va termina seria sărbătorilor în amintirea lui Petőfi. („T. Rom.“)

— **Prorociriile d-nei Thèbes.** Din Paris se anunță: Cunoscute d-nă de Thèbes care obișnuște a face profeții la începutul fiecărui an, se pare că de data asta a nimerit-o.

D-na de Thèbes a anunțat că în primăvară iarna se va întoarce pe neașteptate atât la Paris cât și în părțile sudice... și de câteva zile pică neîntrerupt o zăpadă cu ploaie la Paris. In Nordul Franței zăpada este abondentă, iar în ținutul Ardenne au apărut lupii.

Aceiași iarnă, mai grea încă s'a întors în Nordul Italiei. Liniile ferate dintre Elveția și Italia, precum și acelea dintre Milano-Varese-Como sânt în mare parte întrerupte din cauza zăpezii care a ajuns pe alocuri să acopere pământul cu un strat de 1. m. 30 cm.

— **Furtul actelor dela ministerul de externe francez.** Ziarul Matin, scriind despre furtul actelor diplomatice dela ministrul de externe, spune, că scopul principal al furtului a fos discreditarea Franței față de aliatul ei Rusia. Actele s'au luat ca să se dea Germaniei, care apoi să arete Rusiei nesinceritatea Franței față de ea.

Rusia ajungând în posesiunea actelor a putut vedea, că Franța duce o politică cu două fețe, deoarece-ce începuse în același timp tratative și cu Germania, în ce privește calea ferată din Bagdad. In urma acestei desvâli s'a încheiat convenția dela Potsdam între Rusia și Germania, înlăturându-se Franța.

Ancheta deschisă de procuratură a aflat la Maimond, autorul intelectual al furtului, mulțime de acte, pe cari arătându-le lui Rouet, acesta a declarat că o parte nu provine dela el, dânsul a dat lui Maimond numai actele referitoare la linia ferată de Bagdad, la care

după cum spunea Maimond, e interesat bănește. Pe baza acestei declarații, judele de instrucție a conlus că Maimond mai are un complice la minister, care i-a pus la dispoziție restul actelor. Cercetarea urmează.

— **Greva studenților din Salonic.** In urma ordinațiunii ministeriale, prin care se ridică timpul cursurilor de drept dela patru ani la cinci, studenții dela facultatea juridică din Salonic, au declarat grevă. Numărul lor e de 600. Decanul facultății a dispus închiderea cursurilor.

— **Cununie la poliție.** Un caz tragic întâmplat zilele acestea în orașul Nyitra, a avut un desnodământ destul de comic înaintea poliției. Cusătoreasa Elena Bartal a tras un glonte de revolver asupra fostului ei curtizan, Gabriel Zányi, din cauză că acesta o părăsise. Glonte n'a nimerit. Fata a întors arma și asupra sa, dar nici glonte n'a atins. Cazul ajuns înaintea poliției, Zányi înainte de a se începe ascultarea, a declarat că voește să ia de soție pe fosta curtezană. Fata învoindu-se s'a și făcut cununia, în urma căreia s'a sistat întreaga cercetare.

— **Epilogul tâmbălăului dela Oravița.** Ni-se anunță din Oravița că Casina română de-acolo a pornit o incluziție împotriva învățătorului Carol Lazar, bănuindu-l pe dânsul cu relatarea faptelor din notița „15 Martie la Oravița“, publicate în ziarul nostru. Pentru a-l feri pe d. învățător de răzburarea gratuită a onorabililor membrii ai Casinei din Oravița, declarăm, că autorul notiței nu e d. Carol Lazar, ci un alt român de bine.

— **Mulțumită publică.** In numele comunei bisericesti din Brestovaț (Aga) aduc pe aceasta cale mulțumită publică marelui mecenat al națiunii române Vasile Stroescu, pentru suma de 200 coroane ce am primit-o pentru zidirea salei de învățământ, fără a fi fost rugat din partea comunei bisericesti.

Brestovaț (Aga) la 27 Martie 1911 st. v. Filip Vuia, preot gr.-or. rom.

— **Convocări.** P. T. Domnii membrii fundatori, ordinari și ajutatori ai Reuniunii învățătorilor români gr.-or. din dieceza Caransebeșului, aparținători „despărțământului Caransebeș“, precum și toți amicii școlii și doritorii de înaintarea cauzelor noastre școlare, sunt pe această cale invitați a lua parte la prima adunare a despărțământului, ce se va ținea Luni 4/17 Aprilie a. c. la 10 ore a. m. în școala de aplicație a institutului nostru pedagogic diecezan.

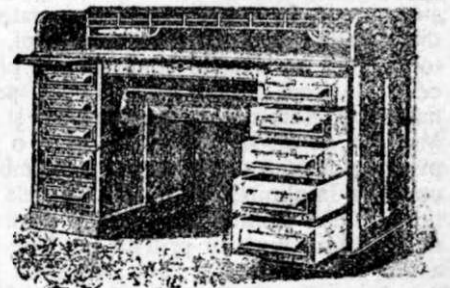
Caransebeș, în 24 Martie (6 Aprilie) 1911. Ștefan Jianu, președinte, Pavel Jumanca, notar.

— In temeiul dispozițiunilor §-lui 23 din statutele Reuniunii învățătorilor dela școlile populare ort. rom. conf. din ppresbiteratele Timișoara, Belinț, Comloșul-mare și Lipova, prin aceasta se convoacă adunarea generală ordinară de ast' an, a despărțământului Lipova, pe 14/27 Aprilie 1911, la 9 ore a. m. în localitățile școlii ort. rom. din Lipova. — Lipova, la 24 Martie (6 April) 1911. V. Bogoi, președinte. Iuliu Onu, notar.

— **Studenți revoluționari.** Din Lemberg se anunță că poliția din Sianislaw făcând pe baza unei arătări anonime perchiziție domiciliară la câțiva studenți a dat de urmele unei întinse conjurații revoluționare, care poartă numele atentatorului guvernatorului Galției, numele lui Sicschi. Conjurația pregătise și organizarea unei mari adunări pe ziua de azi, în vederea agitației pentru lățirea ideilor ucranine. Totodată au tipărit și un manifest către soldați, care manifest a fost însă confiscat înainte de-a ajunge la destinație.

Fabrica de tâmplărie
instalată cu putere de mașini
ERŐS VICTOR FIAI
în Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Pregătește **mobilier complete** pentru locuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici și școli după model în orice sti **Mobilier american** pentru birouri și sipete cu stro-ruri pentru acte se pregătesc la comandă și în diferite calități, precum se vede și din desemn.

— **Bombe într'un sicriu.** Din Petersburg se comunică cazul acesta atât de ingenios și totodată atât de înfiorător, gândindu-te la urmările ce le-ar fi putut avea. Ofițerul de gardă dela palatul țarului a zărit trecând prin curte șapte oameni cu un sicriu pe umeri. La prima vedere n'a dat nici o importanță faptului, dar mai târziu gândindu-se că este imposibil ca un cosciug să fie atât de greu ca să fie purtat de șapte oameni, a oprit pe trecători și i-a întrebat că ce duc? Aceștia i-au răspuns, că un sicriu pentru un servitor dela palat, care murise cu o zi înainte.

Ofițerul nu s'a mulțumit cu răspunsul, ci a căutat el să vadă ce conține. Spre marea lui mirare și groază în sicriu se aflau 7 bombe, menite să arunce în aer palatul țarului. La interogatoriu luat mai târziu, acești șapte oameni au declarat că ei n'au avut cunoștință despre conținutul sicriului, primindu-l astfel dela negustor.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie
26 odăi aranjate cel mai modern;
Supraveghiere medicală continuă (constantă). —
Telefon 88—99. Birou-central, stabiliment medical
Budapesta, B-dul Ferencz-körut 29.
Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. 3—5 p. m.
Director-șef: Dr. A. Cozmutza.

ECONOMIE.

— **Mașină de sămănat.** Subscrisul comitet central pune la dispoziția economilor noștri din comunele, în cari folosirea mașinei de sămănat nu este cunoscută, mașina Drill de Losoncz cu 17 rînduri, cu care se poate sămăna grâu, săcară, trifoiu, napi etc. și poate fi trasă de 2 vite.

Cererile pentru folosire se adresează comitetului și vor fi considerate în ordinea, în care au intrat. La cererea pentru folosire să se a-lăture o consemnare a economilor din curăre comună cari doresc a folosi mașina, consemnarea compusă de parolul sau învățătorul locului, în care să se facă și declarațiunea, că mașina o vor reda comitetului în stare bună. Celelalte condițiuni pentru folosire se vor stabili la luarea în primire a mașinei. Sibiu, 5 Aprilie 1911. Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”. Pant. Lucaș, prezident. Vic, Tordășianu, secretar.

BIBLIOGRAFII.

»România Jună«

A XLVI-lea an de existență

Una dintre societățile de seamă pentru răspândirea culturii și păstrarea firii românești în mijlocul străinilor, România Jună, își împlinește acum al patruzeci și șaselea an de existență. Condușă de oameni desroinici a știut să păstreze strânsă legătura nu numai între cei 100—150 de Români și studențimea din Viena ci a luat parte sufletește și la toate manifestațiile celor de acasă. Astfel s'a oficiat din însărcinarea României June un parastas pentru odihna celor răpuși de gloanțele jandarmilor la Tâlna. S'au ținut apoi mai multe ședințe festive în cari s'a comemorat amintirea zilelor noastre mari și a valoroșilor membrii decedați din viață.

Anul trecut societatea a luat parte cuvenită la serbările aranjate în onoarea membrilor ei dl Dr. St. N. Ciurcu cu prilejul aniversării a 60-a și a 70-a a dlui prof. M. Teclu, în cinstea căruia s'a scos și o broșură aparte. În 24 Ianuarie societatea a ținut o ședință festivă cu a cărei prilej dl prof. Dr. Iancu Nistor a ținut un discurs comemorativ pentru împlinirea celor cincizeci de ani dela unirea principatelor române, tot asemenea s'a comemorat și ziua de 3/16 Mai. An de an societatea ține câte o ședință festivă pentru pomenirea valoroșilor ei membri, cum a fost cea dela împlinirea de 20 de ani dela moartea poetului Mihail Eminescu. Serbările de trei zile aranjate de România Jună cu prilejul jubileului de 70 de ani a dlui Titu Maiorescu, vor rămânea însă momentul culminant al activității de doi ani încoace a acestei societăți.

Cea dintâi ședință s'a ținut în localurile societății și s'a deschis cu o conferință ocazională a d-lui Marmeliuc, în decursul cărei s'a descoperit și tabloul jubilarului lucrat de bibliotecarul societății. A doua ședință jubilară s'a ținut la universitate unde dl Dr. Ilie Bacinschi a vorbit studențimei și mai ales străinilor despre însemnătatea acestui mare Român. Atât aci cât și la matineul aranjat ziua a treia în sala festivă a dieței provinciale a fost expus portretul jubilarului. Aici a vorbit dl prof. univ. și consilier aulic Dr. Wilhelm Meyer-Lübke despre filologia romanică, Seara a avut loc o convenire socială, care s'a încheiat prin o conferință a d-lui M. Popovici și comunicările dlui Urban Jarnik, profesor în Praga, cari împreună cu celelalte cuvântări au fost prinse într'o broșură.

România Jună a exmis din sinul ei 2 reprezentanți la îngroparea regretatului Aurel Murășan, tot asemenea 11 inși au luat parte la congresul studențimei române, iar alții șase au flancat cortejul funerar ai primarului Vienei Dr. C. Lueger, depunând și o coroană.

În gestiunea anului 1908/9 și 1909/10 a pierdut cincisprezece membrii cari au decedat din viață. De prezent „România Jună” numără 54 membri fondatori, 173 ordinari, 149 emeriti și 93 ordinari. S'au ținut cu totul în timpul din urmă treizeci și una de ședințe în cari s'au prezentat diferite lucrări de conținut literar și științific. Biblioteca primește 55 de ziare și reviste din țară și dela noi, parte plătite, parte gratuit. Pentru biblioteca societății au incurs și în restimpul acesta donațiuni, parte cărți, parte bani. Cărțile dăruite fac 174 opuri în 194 volume și 32 broșuri, iar dăruirile în bani ating cifra de 1029 lei 26 bani dela 30 de contribuienți. S'au mai primit 1011 lei 88 bani drept dăinuiri pentru fondul disponibil al societății, dela privați și instituțiile de bani, cu totul 17 contribuienți.

Averea societății face până la 12/11 1910 106,220-82 lei, depuneri și hârtii de valoare din cari s'au cheltuit în restimpul celor doi ani de gestiune 4348-87 lei, pentru trebuințele și ajutoarele date de societate studenților săraci.

România Jună pentru jubileul de 50 de ani, care se va ține în Dec. 1914 plănuște editarea unui album cu portretul tuturor membrilor ei. din toate vremile, de felul celor expuse la Sibiu și București, și roagă pe on. membrii până la cari n'au pătruns apelurile, să-și trimită fotografiile din bună vreme.

Arseniu Vla'cu, Chemia clementară onorganică și organică pentru institute de învățământ și studiu privat. — Ed. II. Editura I. Ciurcu, Brașov. Prețul 2 cor. 40.

S. Stanca, Bucătăreasa, comedie într'un act. Localizare. — Ed. I. Ciurcu, Brașov. Prețul 40 bani.

Vlăduțul mamei, comedie într'un act. Ed. I. Ciurcu, Brașov. Prețul 50 bani.

Ovid Densusianu, Tradiții și legende populare. („Bibl. pentru toți”, nr.-ul 600). Prețul 30 bani.

La Librăria Tribunei se află de vânzare ilustrate frumoase de Paști cu inscripția „Christos a înviat” și anume:

Copilași cu miei, iepuri cu ouă roșii.

„ cu iepuri, chipuri hazlii.

Porumbel cu ou roșu.

Ingerași cu ouă roșii, cățăluși cu ouă roșii etc. etc. bucata 6, 8, 10 și 12 fileri.

Pui în joben, fetițe cu ouă, dame frumoase, părechi amoroase, bucata 12, 14 și 16 fil.

Ilustre de Paști, cu inscripție, sortate foarte frumoase. 100 bucăți cu Cor. 4-50 + speșele de porto.

Tablourile lui Grigorescu în Arad.

La Librăria Tribunei se află de vânzare 20 de reproduceri după tablourile celui mare pictor român Grigorescu.

Fiecare tablou costă cor. 2-50 + porto poștal. Mărimea e (cu carton cu tot) 30 cm. lățime și 40 cm. lungime:

1. La vatră. 2. Lucrând. 3. Interior la Vitre. 4. Horă. 5. Ovreiu din Galația. 6. Colț de atelier. 7. Portretul pictorului. 8. Bălăiu la Bacău. 9. M. S. Regele Carol I. 10. Mica Bretonă. 11. M. S. Regina Elisaveta. 12. Nud. 13. Primăvara. 14. Tărăcuța cu viței. 15. Intoarcere dela Bălciu. 16. La pășune. 17. Rodica. 18. Pe plaiu. 19. Ciobănaș pe valea Prahovei. 20. Apus de soare la Barbizon.

POȘTA REDACȚIEI.

E. M. I. (Jara). Înainte de a ne declara, am dori să ne scrii să putem judeca și noi.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

„Tribuna” institut tipografic, Nichin și cons.

MOBILE

din cauza schimbării localului
se vând cu prețuri

ieftine

în fabrica de mobile ale

REISZ

Oradea-mare-Nagyvárad

dela 1 Mai în Rákoczi-ut 14.

Dr. B. BASIOTA medic
specialist în morburi femelești.
Cluj-Kolozsvár, Str. Ferenc József No 6.
Consultațiuni între orele 8—10 a. m. 3—5 p. m.

PAULA DEINU
depozit de pălării de dame
ARAD, Weitzer János-u. 9.
(În edificiul nou a școlii de fete)

Dentist în Cluj.

NAGY JENŐ

„ specialist pentru dinți artificiali fără pod în

CLUJ-KOLOZSVÁR.

(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)

Pune dinți și cu plătire în rate pelângă garanță de 10 ani

Dentist în Cluj.

CREDIT

pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficianți mij-
locește mai avantajos:

Herzog Sándor
Arad, Str. Weitzer János 15.

— Telefon No 376. —

»AJUTORUL«
societate pe acții în Șeica-mare.

AVIZ!

Pe baza decisului Nrul 1951/1911 firm. onor. Tribunal regesc din Elisabetopole (Eszébetváros), relativ la fuzionarea »Racoma« institut de credit și economii, societatea pe acții »Ajutorul« din loc; — prin această decizie se onoare a aviza pe onor. creditorii ai »Racoma« a-ș validita drepturile asupra creștelor până în 1 Septembrie st. n. c. ce eventual ar avea față de fostul institut.

Șeica-mare, 7 Aprilie 1911.

Directiunea.

ANUNȚ.

Într-o cancelarie advocațională din Arad
se aplică momentan

un candidat de avocat

practică. A se adresa la administrația
tribunalului »Tribuna«, Arad.

Un candid. de avocat

și un scrietor

află aplicare în cancelaria subscrisului,

Dr. Simeon Butean,

advocat

Șomcuta-Mare (Nagy-Somkút).

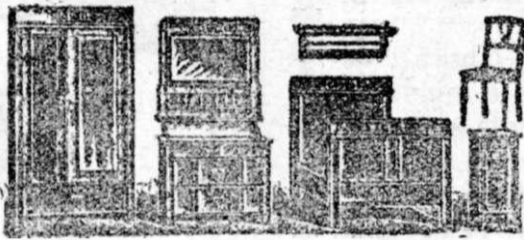
Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL

tâmplar de edificii și mobile

NAGYENYED, Rozsa-utca.

(Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificatii. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrate în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenea și fotolii.

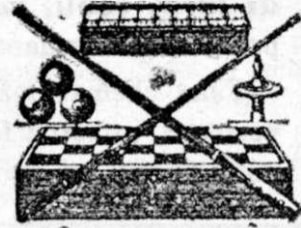
Krämer Károly

strungar

Făgăraș, Apaffy-utca Nr. 2.

Primește spre efectuare și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buți, în orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare toffelul de articii pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Obiectectele admirabile.

JOHAN GENSTHALER

giuvaergiu și ciasnornicar,

în Orăștie.

Szászváros.

Filială în Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint și ceasornice pe lângă garanție și prețuri moderate.

Să fac orice reparaturi de juvaere și ceasornice de aur, repede precis și ieftin.

Serviciu conștiințios.

Prăvălie nouă. Prăvălie nouă.

Mészáros Károly,
croitor pentru domni
Kolozsvár, Szentegyház-u. 6.

Iși recomandă depozitul bogat asortat cu stoffe din țară și străinătate, lucrează toffelul de haine bărbătești la ultima modă, croi modern, serviciu prompt, lucru ireproșabil și prețuri moderate.

HALÁSZ P. JÁNOS

atelier pentru bandage chirurgicale

BUDAPEST IX, Üllői u. 5

unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate

Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâni artificiale, ciorapi de cauciuc, benzi pentru îndreptarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat și sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pentru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație engleză și americană, irigatoare și injectoare.

— — —

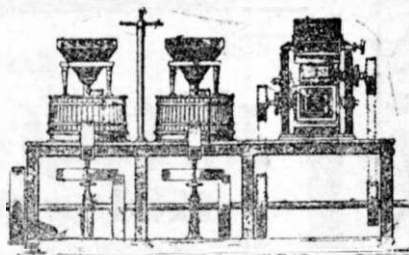
— — —

— — —

— — —

— — —

Grijiți de adresă.

Ofere

motoare cu benzin și olei brut, locomobile motoare absorbitoare de gazuri. Mașini motoare cu benzin automobile pentru arat și îmblătit. Primește toffelul de montări pentru mașini, mașini cu aburi, stabilimente industriale și încălzirea cu aburi, precum și executarea a toffelul de aliaje de fier și metale

montarea deplină a morilor precum și reparări în branșa aceasta.

Garanță deplină, serviciu prompt, prețuri ieftine.

KÁLNAI S.

fabrică de motoare și turnătorie de fier

în Murăș-Oșorhei-Marosvásárhely

la atenția proprietarilor de pomi.

Ofert altoi nobile de pruni bosnieci, anume »Kalkanska Carica« (împărăteasa din Balcan) și »Rajlica Bosne« (Regina Bosniei.)

Alte de doi trei ani cu coroană frumoasă și de cel mai bun soi al prunilor cunoscute până acum. Fructele proaspete sânt foarte mari și extraordinar de dulci și gustoase, se coc pe la începutul lui August și sânt potrivite ca fructe pentru masă și uscate, ori pentru pregătirea marmeladei sau a rachiului.

Prunele mele nu sufer de păgubitoarea boală de Prunze Polystigma rubrum cum se întâmplă la prunele obișnuite la cari de multe ori cade frunza în mijlocul verii și rodul suferă simțitor. Prunii mei au fost premiați în repetite rânduri cu premii întâi din partea guvernului Bosniei și Hercegovinei, cu medalie de aur la expoziția milenară din Budapesta din 1896, la expoziția din Viena în 1897 cu medalie de argint la expoziția internațională din 1900 la Paris și cu medalia de aur la prima expoziție agrară din Bosnia și Hercegovina la Sarajevo în 1910. Pentru calitatea altor mei de pruni primesc cea mai extremă garanție.

Sava T. Kojdič, mare proprietar în Brčka, (Bosnia),

Adolf Hemper

fabricant de ci-
sornice de turn în
Nagyszeben, Heltauergasse 2.

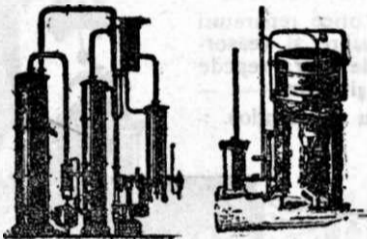
Face pe lângă prețuri moderate și ga-
ranție de mai mulți ani **ci-
sornice de turn, școli, castele și cazarme,**
primește deasemenea și repararea lor.

Fiind chemat mă duc ori unde în
persoană, prospect face gratuit și trimite
porto-franco ori cui.

Friedrich Ohweiler

bărăgar în Szászsebes,
Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de
spirt, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa
acestea. Mare magazină. Totfelul de instrumente și lucruri
necesare la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri
birturi, instituții etc.

Vase de fier cafea, vase
de spălat și curățit.

Mai departe primește și
montarea și repararea
fântânelor artificiale pe
lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din
material de prima calitate.

Friderich Schintzel

— fabrică de mezeluri,
— salăm și cârnățarie —

în Nagyszeben—Hermannstadt
— Jungenwald-strasse No 3. —

Își recomandă diferitele specialități de cârnați de
cea mai fină calitate, șunci, salamă, pariser, cârneței de
hrean și frankfurt, caș de ficat, sarfalață, etc. Slănină
albă și pipărată, unsore curată de porc.

Liste de prețuri gratuit. Vanzătorii primesc rabat.
Comandele din provincie se efectuează prompt, atât la
expediția cu poșta cât și cu trenul.

Th. Schmidt

fabrică de ploiere

Sibiu—Hermannstadt, Reispergasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele
mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploaie)
precum și

ploiere

de calitate excelentă
pentru domni și dame.

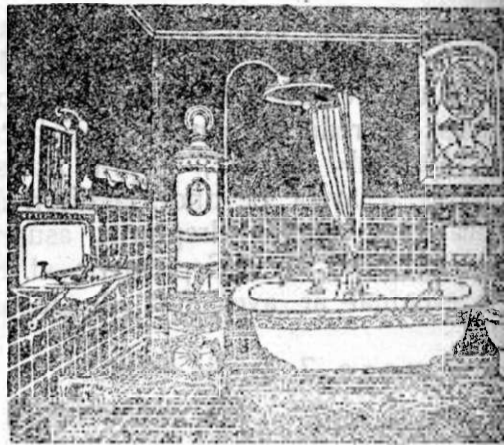
Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Max. Ruck,

Sibiu—Nagyszeben, Heidengasse

Pregătește în ateli-
erul său cu motor
electric totfelul de
lucrări p. zidiri,
lucrări de tinichea,
înfrumsetări, acoperi-
re de biserici și
turnuri, lucrări de
stacmol turnat pen-
tru ornament, pre-
cum și pentru firmei
vane de scaldat.
n toată mărimea ș.a.

Haas Károly

primul armurar și optician
Szabadka, Egres-u. (Uri
Kasina)

Mare asortiment de
arme și bleielete

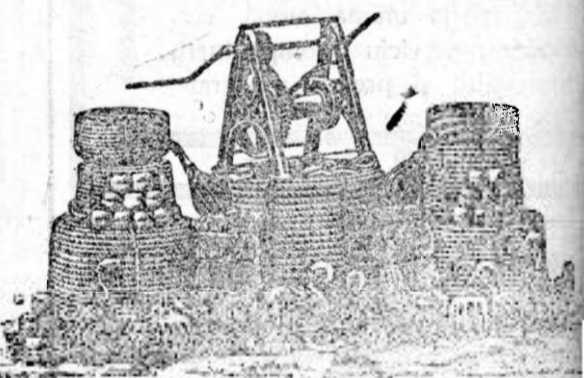
de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive
acestora. Se primesc pe lângă garanție și prețuri moderate
felul de **reparaturi** d arme de orice soi, mașini de cusut, ble-
ciete gramofonice, mașini de scris, precum și prefacere armelor
și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiinț

Funăria cea mai mare din **Joanovics János.** Totfel
Ungaria-sudică — este a lui funii
nepă, de fir, brăci, legătoare. Așezare și scurțare de fa-
câneapă pentru transmisiuni. — Lugoj (Lugos).
strada Făgetului No 77. — Magazin și birou: Palatul Popo

Funării de câneapă, pentru uzinuri și economii

Funii pentru trăsuri (pentru fân), legătoare de anopi, funii pentru
oprițoare, ștreanguri, hamaouri, mreje p. pescari, rețele pentru

Torturi pentru
peștari, brăuri
de câneapă și de
jută (pânză), bă-
lătoare de câne-
apă, pânze (Pack)
peștari, saci de
câneapă, pânză și
jută, pânze im-
penetrabile, sbi-
ciuri, cergi și
codoriști etc. etc.
Serviciu prompt

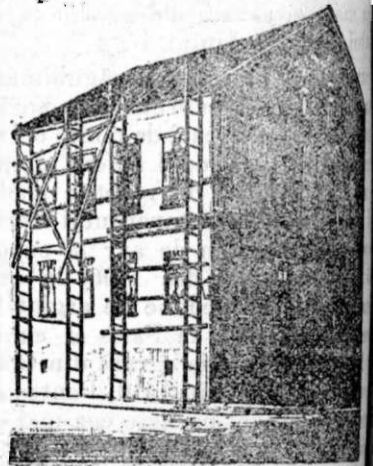
Biroul arhitectului

Jfj. Czako-Lajos

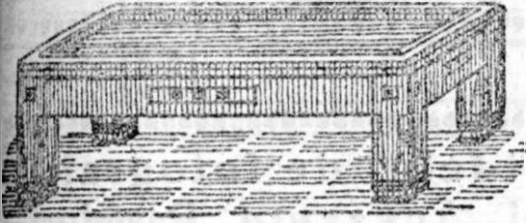
Kolozsvár
Monostori-ut 60.

Telefon No 936.

Primește orice lucrări din acest
ram, planuri, preliminară de
spese, conducerea și suprave-
ghiarea edificărilor, controlarea și
și valorarea lor, cum și edificări
complete, atât în loc cât și în
proviucie, pe lângă prețurile cele
mai moderate.

— Premiat la expoziție cu medalie de aur. —

**H. PÁLLÁN succesor
Styászni József**prima fabrică ardeleană de biliarde și timpărie în
Kolozsvar, Dávid Ferenc-u. 3.Primește aranjarea completă a cafenelelor.
La cerere trimite instalatorul de biliarde și în
provincie. — Ține mare asortiment de biliarde
noui și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată
la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.**Anunțuri**primește admi-
nistrația „Tribu-
nei“, pe lângă
prețurile cele
mai moderate.Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru
scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.**Gerstenbrein Tamás és Társa**

scriptori și măiestrii pietrari.

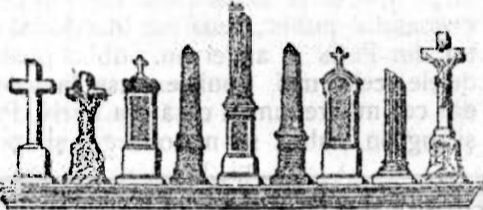
Atelierul central
al magazinelor: Cluj—Kolozsvar, Dézsma-u. 21.Magazin de pietrii monumentale,
fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:

Sibiu—Nagyszeben,
Fleischer-gasse 17.

Filiale:

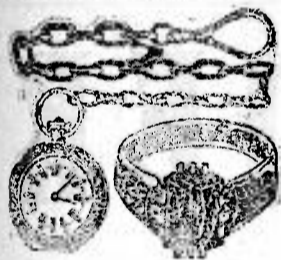
Déva și Nagyvárad.

Avis!La >FĂGETANA< institut de credit și de economii ca societate
pe acțiuni în Făget (Facset), contra unei rate săptămânală de 1 coroană
și a unei taxe de asigurare minimală (niște filler) își poate asigura tot
natul (bărbați și femei), care e în etate între 20—60 ani și intră ca
membru în secțiunea >Depuneri încopiate cu asigurare de viață< intro-
dusă la susnumitul institut —, suma de**1000 coroane adecă unamile coroane.**

Primirea atârână însă, dela rezultatul vizitării medicale.

Depunerea minimală e săptămânal 1 coroană, contra căreia se
asigură 1000 coroane și depunerea maximală e săptămânal 50 coroane
contra căreia se asigură 50.000 coroane pentru ajungerea termenului de
15 ani, sau pentru cazul de moarte înainte de împlinirea acestui termen.Deci contra unei depuneri săptămânală minimală, la tot natul t-se
dă prilejul de-o parte la acela, ca să și agonisească o sumă considerabilă, cu
care își poate asigura tratul liniștit în viitor, iar de altă parte acelacă la
cazul de moarte, familia sa, să aibă capitalul de lipsă pentru tratul vieții.Pe baza acestor depuneri institutul „Făgetana“ acoardă și im-
prumuturi. — Femei și bărbați, tot o formă de taxă de asigurare
plătesc. — Membrii din provincie primesc cecuri cu cari pot plăti
gratuit taxele. — Informațiuni mai detaliate, la cerere se dau gratuit.Plătirile se solvesc săptămânal sau pe mai multe săptămâni in-
ainte, și din partea institutului se manipulează ca depuneri și se fruc-
tifică cu 4% interese.Acestea depuneri orișicând se pot abziece și în acest caz — cu
considerare la regulamentul referitor la acest ram de operațiune, suma
depusă, se estradă deponentului cu interese cu tot.La cazul că deponentul în decurs de 15 ani își plătește ratele
regulat, la finea anului al 15-lea — după fiecare rată săptămânală de
1 coroană, primește câte 1000 coroane dela susnumitul institut.Iar la cazul, că intervalul de 15 ani orișicând ar înceta din viață,
chiar să fi plătit și numai o singură rată, — după fiecare rată săptă-
mână de 1 coroană, primesc următorii lui legitimi, sau persoana în
favorul căreia s'a asigurat, câte 1000 de coroane, la 30 zile după docu-
mentarea încetării din viață a deponentului.Suma scadentă cu încetarea din viață a deponentului e asigurată
de cea mai mare societate de asigurare Olandeză >Algemeene Maatschappij
van Lebensverzekeringen Lijfrente< din Amsterdam (reprezentanța pentru
Ungaria în Budapesta) și se plătește prin >Făgetana< institut de credit
și economii în Facset.**„Făgetana“**

institut de credit și economii în Facset.

Prăvălie recunoscută de I-u rang.

Szilágyi Géza és Társaciasornicar și givaergiu
ciasornicarul căilor ferate ungare a statului

Nagyvárad, Rákoczi-ut No. 4.

In edificiul Orsolya zárda. — Telefon 630.

Ciasornice exclusiv numai fine și
cari nu blă precis.Ciasornice foarte bune pentru că-
lătorii.

Ciasornice elegante p. tineri.

Ciasornice frumoase, pentru dame.

Cias. deșteptătoare de buzunar în

Decoruri pentru masă de argint și argint de China, tase, lădițe pentru

zahăr, etc. pentru compot, obiecte pentru mâncat, bastoane, etc.

Cadouri de mireasă, pentru botez și de Crăciun. Atelier de reparat.

Garanță deplină. — — — Serviciu foarte solid, prețuri foarte ieftine.

tocuri de aur, argint, metal și oțel.

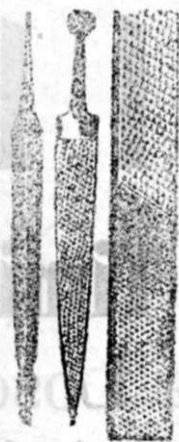
Cercei cu briliante și diamant și inele.

Cercei de aur, inele, brațele, bro-
șete, lanțuri de grumazi și pentru

orologe, amulete.

Totfelul de giuvaere de argint.

Ochelari foarte buni.

**Apă-
ducte.**Cei ce doresc apăducte ieftine să se adreseze la antepriza lui
Pichler Ignátz, Cluj, Szép-u. 1.
cunoscut atât în Budapesta cum și întregă țara. Telefon Nr. 779.— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de
apăducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casării
și școli. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase
ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit.
Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rânduială a caselor și pen-
tru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor
— noui care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanță de 3 ani. —**• STEIN MIKLÓS •**

— fabrică de tăiat pile —

Oradea-mare — Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comer-
ciantilor atelierul său de tăiat
pile bine aranjat, unde se pregătesc
pile mici și mari din oțel vărsat
de prima calitate etc. Primește spre
scobire pile mici și mari vechi cu
prețuri ieftine.Atelier de curelărie,
șelărie și coferărie:**Orendt G. & Feiri W.**

(odinioară Societatea curelarilor)

Sibiu—Nagyszeben,

Heltauerg. Str. Cisnădiei 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat,
sport și volaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele
solide și alte articole de galanterie, cu prețuri foarte moderate.
Depozit permanent în curele de mașini, curele de cusut
și legat, Sky (vârzobi). — Recomandă pe urmă cei mai buni
jamperi de piele fabricație proprie, pentru civili și militari,
cari stau strâns lipite pe picior. — Reparările se execută prompt.
Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai
ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și
coferărie de călătorie. — Comandele se efectuează conștiințios.

INȘTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public român din loc și jur, că am înființat în **Arad, Józsefherceg-ut No 9**, un

nou institut de văpsit, curățire chimică și spălarea albiturilor cu aburi bine aranjat și corăspunzător cerințelor moderne de azi.

Praxa câștigată pe acest teren în capitală și alte orașe mai mari ale țării, sunt în stare să îndeplinesc toate condițiile celor mai gingașe pretenziuni. Asigur onor. mușterii pelângă serviciul prompt și efeptuirea — cu prețurile cele mai ieftine.

Rog binevoitorul sprijin, al on. public

Cu stimă:

EUGEN JUNCAN.
(Zsunkán Jenő).

Comandele din provincie se efeptuiesc prompt.

GYULAY KÁROLY

institut modern de fotografiare artistică

:: **Timișoara—Temesvár, (Josefstadt)** ::

Strada Hunyadi Nr. 5. — (Lângă Casina Délvidéki).

Efeptuiește: **Tot-felul de fotografii. Picturi în olei. Acvarele. Pasteluri. Platinolie. Inmăriri după orice fotografie, în cel mai modern stil artistic.**

Nagy József, sculptor.

Fabrică cu instalații electrice de ori-ce mobile din marmor, grănit, sienit și marmor de lăbrador în **Brașov—Brassó.**

Primește spre efeptuire orice lucrări de sculptură, precum și pietrii sepulcrale, monumente, mauzolee din orice fel de piatră. Comandele se execută grabnic și conștiințos.

Maison Schuster**salon de modă**

franceză și engleză pentru dame

Cluj-Kolozsvár, Unió-u. 12. etajul 1.

Recomandă în atențiunea on. public din loc și provincă salonul de modă pentru dame transpus din Paris la cererea publică aci, aranjat cu cele mai bune puteri de lucru. Referindu-mă la cei 15 ani de experiență din străinătate sunt în poziție, ca să îndestulesc chiar și cele mai fine dorinți ale onoratului public, deoarece în salonul meu am adus lucrători tot din Paris și astfel on. public poate să-mi cerceteze modelele cele mai noi expuse în salonul meu și procurate din cea mai renumită casă din Paris, Pavuin-Creed și Drecol și rog on. public să mă onoreze și sprijinească cu comande.

Atelierul lui WUNDER

Trusouri complete pentru mirese.

Producțiuni exclusiv locale și ieftine.

Executările cele mai simple și elegante.

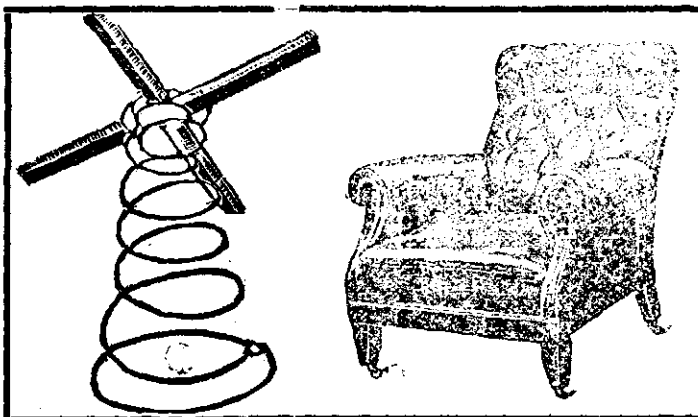
Mobile englezești în toate culorile.

Garnituri din piele de animale în culori.

din Timișoara-Getate

Piața Losoncy-(Dom)-tér 12

:- vis-à-vis de casa comitatului. :-

Prin praxa mea de zece ani în străinătate mi-am câștigat plăcuta pozițiune și pot aduce la îndeplinire toate cererile on. public.

Depozit permanent de Ottomane și Divane lucrate solid și ieftin.

Efectuesc orice mobile și lucrări aparținătoare — acestei branșe. —

Decorațiuni ocazionale elegante și ieftine

Cornise de aramă à 5 cor.

Perini patente parisiene lipsite de moli și de praf cu prețuri ieftine.

Telefon 126. — Atelier de primul rang. — Execuție modernă. — Telefon 126.